

Univerzita Hradec Králové

zpravodaj UHK / jaro 2015

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY

Nová budova pro přírodovědce již roste / Zdeněk Svěrák, veselý a vtipný doktor Univerzity Hradec Králové / Ředitelka Ústavu sociální práce a děkan Přírodovědecké fakulty UHK jmenováni do funkce / Společenský večer tentokrát s bratry Ebenovými / Ohlédnutí pamětníka sametové revoluce na Pedagogické fakultě v Hradci Králové / Hlas studentů zazněl jasně – „Jste nejlepší!“ / Akademický rok budeme začínat hokejovým derby / HIT Kariéra – příležitost pro studenty i firmy

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST

Mami, tati, budu vědcem! / Tradiční ocenění nejlepších výsledků / Univerzita publikující / Noví docenti UHK / XI. Hradecké dny sociální práce navštívila ministryně práce a sociálních věcí i veřejná ochránkyně práv / Hradecké ekonomické dny 2015, Jiří Rusnok přednášel studentům

NA MEZINÁRODNÍ SCÉNĚ

I Afričané se na hradecké alma mater cítí jako doma / V zemi, kde si mohou dovolit přemýšlet / Studenti archeologie se podílejí na výzkumu etruských Tarquinií / Orientation week v ESN BS HK / Nadějní politologové vyrazili objevovat svět

DIÁŘ

Vzpomínka na prorektora doc. Vladimíra Lesáka / Jednotná univerzitní informatika – prorektor Petr Grulich o komplexní reformě informačních systémů / Zprávy generálního partnera

Nová budova pro přírodovědce již roste

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Již od února tohoto roku lze v univerzitním areálu Na Soutoku sledovat rozsáhlý zábor staveniště, ruch strojů a pohyb dělníků, kteří pracují na základech Přírodovědecké fakulty UHK. Naplnění mnohaletých příprav k výstavbě této třetí budovy našeho vysokoškolského kampusu stvrdil poklep základního kamene stavby, který se konal 6. května 2015. Kladívka při té

příležitosti v ruce třímala a pozitivně energii základům stavby symbolicky vtiskla čtveřice osobností. Za Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy to byla ředitelka odboru investic Ing. Yveta Kurfürstová, zhotovitele stavby zastupoval výkonný ředitel akciové společnosti GEMO Olomouc Ing. Bohumil Mach, k nimž se za budoucí uživatele díla připojil děkan

Přírodovědecké fakulty doc. Pavel Trojovský a pochopitelně představitel celé univerzity prof. Josef Hynek.

Náklady na výstavbu nové budovy činí 345 mil. korun a náklady na vybavení interiéru, řešené dalšími samostatnými dodávkami celků mobiliáře, audiovizuální techniky a laboratorních technologií ve výši dalších 100 milionů korun, budou hrazeny ze státní dotace a částečně z vlastních zdrojů univerzity. Přírodovědecké fakultě začne dokončený objekt sloužit od září roku 2017. Součástí výstavby je také náměstí s velkou fontánou, které vznikne ve středu univerzitního areálu a jež ponese název „akademické“.

Děkan nejmladší univerzitní fakulty se při slavnostním poklepu ohlédl

za mnohdy trnitou cestou k podobě nové fakultní budovy: „Za první čtyři roky existence fakulty se částečně podařilo doplnit přístrojové vybavení, ale stále byl rozvoj omezen nevyhovujícími prostory ve starých univerzitních budovách. Víze toho, že se fakultě začne stavět nová budova, byla významnou pracovní motivací pro všechny její vědecké i akademické pracovníky. Započetí výstavby na začátku roku 2015 je tedy první stupeň k realizaci snu našich pracovníků o moderních fakultních prostorách. A právě naši nově přicházející vědeckí specialisté si s sebou přinášeli představy o stavu moderních laboratoří získané z vědeckých stáží např. na univerzitách ve Francii, Anglii, Německu a Spojených státech. Požadovali proto výrazné změny v původní projektové dokumentaci, která neodpovídala trendům výzkumu v oblasti biologických a chemických oborů. Přestože tyto úpravy byly finančně i časově náročné, podařilo se vedení fakulty potřebné změny prosadit.“

Složitou cestou ušly i desítky pracovníků univerzity, státních úředníků a odborníků v oblasti stavebnictví, kteří museli v průběhu přípravy reagovat na měnící se podmínky a příležitosti k financování stavby. Tuto skutečnost připomenul ve svém vystoupení rektor univerzity profesor Hynek: „Budovu, jejíž základy dnes už můžeme zřetelně vidět, jsme nejprve připravovali tak, abychom se mohli zúčastnit soutěže o využití evropských prostředků. Poté však přišlo administrativní rozdělení dotace, kterým bylo

naší univerzitě přiděleno jen něco málo přes 200 milionů korun, a my tak byli postaveni do situace, kterou lze shrnout do pokynu: berte a řekněte, co rozumného za to postavíte, nebo nebude nic. Hrozilo, že mnohaleté úsilí celého týmu lidí vyjde vniveč. Po dohodě s architekty jsme budovu rozdělili na dvě etapy – dvě patra plus další dvě patra a získali jsme již zmiňované evropské prostředky na první fázi. Současně s tím jsme intenzivně jednali s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy o možnostech, jak budovu pokud možno postavit celou, ideálně za finanční prostředky od jednoho poskytovatele, a tudíž i na základě jediného výběrového řízení, takzvané „od základů až po střechu“. To, co se mi nyní vešlo do jediné věty, bylo předmětem spousty jednání, a to ještě v dynamické době, kdy se nám ve vedení resortu vystřídalalo šest ministrů a ekonomickými problémy sužovaný stát neustále hledal, kde lze uspořít.“

Veškeré vzpomínky na náročná období jednání o prosazení stavby celého objektu se však vytrácejí tvář v tvář zhmotňujícímu se snu o skutečné stavbě, jejíž zahájení je nejen pro královéhradecké přírodovědce, nýbrž i pro celou Univerzitu Hradec Králové impulzem k novému optimismu a pobídkou k vykročení do další etapy. Rovněž v tomto povzneseném duchu zakončil své vystoupení rektor univerzity:

„Říká se, že smyslem života je sázet stromy, v jejichž stínu my sami už nebudeme

sedět. Obrazně lze konstatovat, že to, co my učitelé děláme, je jakési sázení stromů – předáváme své znalosti a zkušenosti těm, kteří, jak doufáme, budou dělat to, co jsme je naučili, a někteří z nich budou své znalosti zase předávat studentům, kteří se přijdou učit od nich. Uvažujeme-li o stromech jako o něčem dlouhodobém, co překonává délku lidského života, je zřejmé, že budova, jejíž základní kámen dnes poklepeme, bude sloužit nejen studentům, kteří jsou již nyní na Univerzitě Hradec Králové, ale bude sloužit našim studentům i dlouho poté, co poslední z nás, jak jsme dnes tady, odejde a předá své povinnosti svým nástupcům. Máme štěstí, že můžeme sázet stromy. Je to práce krásná a naplňující. Pojďme tedy sázet stromy a pojďme stavět školu!“

Postup stavby lze sledovat prostřednictvím kamerového záznamu, a to na stránkách univerzity www.uhk.cz.

Zdeněk Svěrák, veselý a vtipný doktor Univerzity Hradec Králové

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Smích i slzy dojetí v průběhu důstojného a vážného akademického obřadu? Zástupy zájemců o účast při udělení čestného doktorátu? Potlesky doslova na otevřené scéně uprostřed laudatia i projevu nového držitele hodnosti doctor honoris causa? Tato nečekaná spojení se stala skutečností 25. března 2015, kdy v aule Univerzity Hradec Králové přebíral ocenění za zásluhy o rozvoj českého jazyka a české literatury dramatik, scenárista, autor písňových textů a filmových scénářů, spisovatel, herec a koneckonců i učitel Zdeněk Svěrák.

Stalo se tak na návrh Vědecké rady Pedagogické fakulty UHK, která reagovala na podnět docenta Tomáše Svatoše z Katedry pedagogiky a psychologie PdF UHK a 22. října 2014 projednala a schválila udělení titulu doctor honoris causa české literatury Zdenku Svěrákovi. Následně bylo udělení čestného doktorátu legitimizováno jednomyslným stanoviskem na zasedání Vědecké rady Univerzity Hradec Králové 11. února 2015.

Důvody ocenění této umělecké osobnosti přiblížil při slavnostním aktu děkan Pedagogické fakulty UHK docent Pavel Vacek, který mj. uvedl: „Pan Zdeněk Svěrák je vzděláním pedagog. Vystudoval český jazyk a literaturu na Vysoké škole pedagogické v Praze. I když jsem přesvědčen, že byl nepochybně dobrým učitelem, jeho rozhodnutí opustit učitelskou profesi a věnovat se literární tvorbě považujeme za šťastné. Ostatně Zdeněk Svěrák nikdy učitelem vlastně být nepřestal - viz jeho pověstné diktáty a tolik populární *Hodiny zpěvu*. Témata čerpaná ze školního prostředí se v jeho tvorbě objevují opakovaně. Učitelé hraje i ve *Vratných lahvích* a v *Českém nebi samotného učitele národů, Jana Amose Komenského*.

Pedagogicky poučné jsou i legendární analytické semináře před jednotlivými představeními v Divadle Jára Cimrmana. Z hlediska zájmu a nadšených reakcí posluchačů je možno z našeho akademického pohledu hereckému souboru divadla jenom závidět. Za didakticky dovednou lze označit zdánlivě okrajovou část tvorby Zdeňka Svěráka, a sice písňové texty určené dětem. Jejich originalita, hravost, rozpustilost jsou dobrým důvodem, že se nad jeho texty musíte usmívat. A usmívají se i děti a jejich učitelé a právem mají písňové Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře v tak velké oblibě.“

Děkan Vacek rovněž připomenul, že v současnosti není v Česku tvůrce, z jehož díla by lidé tak často a tolik citovali, a že zlidovělé „hlášky“ mnohdy žijí svým vlastním životem. Spolu s rektorem univerzity profesorem Josefem Hynkem při obřadu upozornil na skutečnost, že dílo

Zdeňka Svěráka zná a přijímá za vlastní již třetí generace posluchačů, diváků a čtenářů. Za všeobecného souhlasu přítomných projevovaného dílem úsměvy, hojně pak přímo smíchem, nevynuceným potleskem a dokonce výrazy pohnutí, uzavíral děkan Pedagogické fakulty UHK svůj projev myšlenkou o neokázalém, leč rozsáhlém dopadu celoživotní práce Zdeňka Svěráka: „Nelze snad považovat za náhodu, že dnem narození Zdeňka Svěráka je 28. březen. Byl-li náš slavný rodák, narozený ve stejný den roku 1592, označován za Učitele národů, pak je Zdeněk Svěrák pro nás právem učitelem národa. Učí nás prostřednictvím krásy českého jazyka tolerance, slušnosti, soucitu, lidskosti a nezaměnitelným způsobem nás vede i k zamyšlení, co tu na světě děláme a co bychom dělat měli. Činí tak vlídně, moudře, příjemně, s humorem a konečkonců didakticky dokonale.“

O tom, že podnět Pedagogické fakulty UHK k ocenění Zdeňka Svěráka souzní s náladou a názory v akademické obci univerzity i mimo ni, mohou podat svědectví ti pracovníci, kteří slavnostní obřad připravovali. Již mnoho dní před obřadem se množily dotazy studentů, zda je možné rezervovat si místo, opakovaně žádali o akreditaci zástupci médií. A přestože byl pro předpokládané početné zájemce vyčleněn dodatečný prostor ve dvou velkých učebnách, do nichž byl směřován přímý přenos z auly, ani jejich kapacita nestačila. Poprvé za dobu pořádání akademických obřadů tohoto typu se dostavovali i čestní hosté z ostatních vysokých škol a veřejných institucí v doprovodu svých rodinných příslušníků, prvně se před vstupem do auly tísnila skupina studentů v takovém počtu, jenž patrně předčil i úhrn návštěvníků vystoupení dvou prezidentů republiky, kteří v uplynulé dekádě na Univerzitu Hradec Králové zavítali.

Zdeněk Svěrák nezůstal nic dlužen očekávání. Jeho „řeč o řeči“, kterou po převzetí dokladů o obdržení čestného doktorátu pronesl, byla upřímným vyznáním lásky a obdivu k rodné řeči, češtině: „Zemi, do níž jsme se narodili, říká se otcina a jazyku, který nám byl přisouzen, mateřština. Jako by to byla hlavně matka, která nám ho vstúpila. Asi to tak bude. Její slova k nám bezpochyby pronikla, ještě než jsme nabrali první doušek vzduchu. Možná to

byla písnička, kterou jsme v plodové vědě zaslechli, nebo věta „Sáhni si, táto, už kope.“ Ve škole jsem se dověděl, že v případě svého jazyka můžu mluvit o štěstí, protože tato řeč byla kdysi na umění a málem zanikla. Když mi pak prozradili, že první česká mluvnice byla napsána německy, bral jsem to jako důkaz, že měla opravdu na kahánku. A když jsem se dověděl, že muži s německým jménem Jungmann trvalo třicet let, než proměnil všechny Augenblicky v okamžiky a přinutil ruský ves mir, aby stal vesmírem, nabyl jsem dojmu, že mluvím vzácným zachráněným jazykem. (...) Remesla, kterými se zabývám, jsou všechna odkázána na tento jazyk. Na hledání, ohýbání a řazení jeho slov, když píšu, na pronášení těch slov když jsem na jevišti či před kamerou a mikrofonem.“

Ve svých úvahách nás Zdeněk Svěrák seznamoval s hledáním rýmů, které přirovnal k objevování pokladů, s psaním filmových scénářů, se systémem líčení pastí na diváka v Divadle

Járy Cimrmana či se snahou být dobrým vypravěčem povídek. Právě v jejich případech se dle svých slov Zdeňk Svěrák snaží být stručný: „Proto stejnou péčí jako psaní věnuji škrtnání. Mýcení zbytečných slov je opomíjená tvůrčí práce.“

Úplný text doktorské promoční promluvy Zdeňka Svěráka je k dispozici na webových stránkách univerzity. Přesto nechceme čtenáře Zpravodaje ochudit o zážitek z příznačně humorně a současně poučně a vlastenecky laděného závěru, jímž doktor Svěrák své vystoupení vygradoval: „Kdybych byl jazykovědcem, nejspíš bych se věnoval etymologii. Je to napínavá archeologie řeči. Baví mě listovat v etymologickém slovníku a zjišťovat, že samohlásky jsou jako měkké tkáně, které podléhají času, kdežto souhlásky mu jako tvrdá kostra vzdorují. A tak se dostávám třeba k objevu, že pradědem slova netopýr byl řecký

nyktópteros neboli noční letec a že prababičkou palačinky byla placenta. Ten slovník jako rodokmen dokládá, že každé české slovo má spoustu bratrů v cizině. A každý takový bratr (jak ruský brat, tak německý Bruder, jak anglický brother, tak latinský frater a staroindický bhratar) je dokladem, že naše krásná mateřština je haluzí prastarého a mohutného indoevropského stromu. Je to větev, která měla namále, ale neuschla. Já na ní sedím jako pták a raduju se z ní. Dá se říci, že jsem na větvi.“

Nebudeme přehánět, budeme-li tvrdit, že se celý obřad podařilo připravit jako doklad toho, že si Univerzita Hradec Králové i ostatní vysoké školy zastoupené svými početnými vysokými představiteli Zdeňka Svěráka váží a upřímně jej jako „nového akademického kolegu“ mezi sebe přijímají. Sám oslavovaný čestný doktor uvedl přímo při obřadu, jak jej těší, že slavnost zachovává dekorum a je středo-

budeme dlouho vzpomínat. Myslím, že první bod slibu, že Vaší univerzitě, která nese slavné jméno města Hradec Králové, zachovám přízeň, budu plnit bez pochyb a s chutí.“

Udělení doktorátu Zdeňku Svěrákovi se konalo v průběhu každoročních oslav kantorské profese, které pořádá Pedagogická fakulta UHK v rámci tak zvaného Pedagogického týdne, a k nimž náleží přednášky, konference či umělecká vystoupení. Právě středa 25. března 2015 byla v tomto ohledu nejexponovanější a slavnostní promoce se stala jejím vrcholem. Zdeněk Svěrák v dopoledních hodinách vystoupil na konferenci Centra pedagogického výzkumu PdF UHK s přednáškou nazvanou Humor v edukačních souvislostech, při níž se rovněž stal pomyslným kmotrem nové publikace *Pedagogická fakulta v Hradci Králové v proměnách času*. Večer pak program uzavřel koncert ve Filharmonii Hradec Králové, při němž vystoupili studenti, absolventi a hosté vzpomínané fakulty. Při ohlédnutí za vydařeným dnem, mimo jiné prosvětleným prvními paprsky letošního jara, bylo zřejmé, že v případě doktorátu Zdeňku Svěrákovi si může sama univerzita považovat za čest, že se osobnost takového formátu zařadila do galerie těch výjimečných a následování hodných, k jejichž práci, hodnotovému a morálnímu profilu se její akademická obec hlásí. Vivat doctor honoris causa Zdeněk Svěrák!

věce důstojná, ale přitom se v ní neustále klikatí humor jako neodbytný prvek: „Pro mě je humor program. Vzhledem k tomu, že je člověk smrtelný a mnoho zápasů prohraje, je humor jediným důstojným způsobem jak bojovat předem prohranou bitvu“. Přímou v dopise rektoru univerzity profesoru Josefu Hynkovi posléze uvedl, že se ze slavnosti vrátil vyčerpán přízní a poctami, kterými byl zahrnut. „Ale všechnu tu únavu překryl pocit radosti, že jste tu slávu neošidili na obřadnosti, a přitom ji pojali tak srdečně. Chci Vám za to upřímně poděkovat. Byl to pro mne i pro mou paní krásný den, na který

Hlas studentů zazněl jasně – „Jste nejlepší!“

Věra Palánová, propagace a komunikace FIM UHK

Vyhodnocení soutěže Fakulta roku 2015 pořádané Českou studentskou unií (ČeSU) přineslo Fakultě informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové příjemné překvapení v podobě tří vítězných titulů. Byla vyhodnocena svými studenty Fakultou roku 2015, Fakultou roku 2015 v kategorii Ekonomie a děkan fakulty docent Václav Janeček získal titul Děkan roku 2015. Všechny tyto tituly byly uděleny v rámci všech fakult veřejných vysokých škol v Česku, které se soutěže účastnily.

Jak si vysvětluje tento úspěch Děkan roku docent Václav Janeček?: „Nemyslím si, že bychom v něčem byli zásadně zvláštní. Nabízíme studentům prakticky všechno, co mohou očekávat od dobře fungujících fakult. Kvalitní náročnou výuku, moderní technologie, příjemné prostředí ve vysoce funkční budově, možnost vycestovat na studijní pobyty a pracovní stáže, internacionální prostředí na fakultě, výuku v anglickém jazyce, bohatou spolupráci s podnikatelskou sférou atd. Snažíme se však o velmi vstřícný přístup učitelů a dalších pracovníků k našim studentům, bereme je skutečně jako své kolegy a dáváme jim maximum možností, aby mohli spoluutvářet charakter naší fakulty. Vyučující považují fakultu skutečně za svou. To považují za „něco navíc“.

Studenti oceňují dobré zajištění jednotlivých předmětů e-learningovými studijními materiály, což umožňuje studovat a zpracovávat různé úlohy prakticky kdykoliv a odkudkoliv. K je-

jich spokojenosti jistě přispěl i široký výběr možností studijních a pracovních pobytů v zahraničí od USA přes EU, Thajsko až po Tchaj-wan.

Z hlediska nabídky studovaných oborů usiluje fakulta o další magisterské navazující studium, a to o obor Podniková ekonomika a management v programu Ekonomika a management. Snahou fakulty také je lépe vyřešit poměrně vysokou studijní neúspěšnost u některých oborů, hlavně cestou zlepšování metodiky výuky s využitím moderních informačních technologií.

„Chceme ještě intenzivněji rozvíjet vědecko-výzkumnou činnost ve vybraných oblastech, poznatky uplatňovat ve výuce a prosadit se jako významné vědecké pracoviště. Naším hlavním cílem zůstává kvalitně vzdělaný absolvent, odborník ve svém oboru schopný se uplatnit v praxi, absolvent, na kterého budeme moci být i nadále hrdí,“ dodává závěrem docent Janeček.

Společenský večer tentokrát s bratry Ebenovými

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Sedm let budovaná tradice setkání zaměstnanců univerzity a přátel královéhradeckého akademického společenství zjevně nese ovoce. Den boje za svobodu a demokracii je z logiky svého původu vycházejícího ze studentských protestů v letech 1939 a 1989 a odkazu ke svobodné povaze vysokých škol nejvýznamnějším svátkem univerzity. Právě při jeho příležitosti se namísto formálních a komorně laděných aktů schází celá univerzita,

aby vzpomenula odkazu obou památných událostí, vyslechla poselství rektora, ocenila nadané studenty a potěšila se uměleckým vystoupením, jež je pravidelnou náplní druhé části večera.

Obvyklé prostředí Kongresového centra Aldis v Hradci Králové přivítalo 14. listopadu 2014 na 1000 hostů, mezi nimiž kromě tradičních přátel

z řad reprezentace města, kraje, církví, podniků či zákonodárního sboru nechyběli také diplomaté či ředitelé škol a absolventi univerzity. Ve svém vystoupení se oba hlavní řečníci večera vyslovovali k hodnotám zdánlivě samozřejmé svobody. Primátor Hradce Králové MUDr. Zdeněk Fink vzpomínal na oběti studentů v zápasech neklidného 20. století a také na osobní zkušenost své rodiny s nacistickým terorem. Rektor univerzity profesor Josef Hynek obrátil pozornost posluchačů k osobnosti Václava Havla a Ronalda Reagana, jehož výrok z roku 1961 v Phoenixu citoval a opatřil komentářem: „Svoboda není nikdy

dále než jednu generaci od svého zániku. Naše děti ji nemají už od narození v krvi. Jediný způsob, jak ji mohou zdědit, je, že za svobodu budeme bojovat, budeme ji chránit a bránit a potom ji předáme do jejich rukou spolu s poučením, aby činily totéž.“ Citát zvolil rektor univerzity s ohledem na fakt, že generace studentů z roku 1989 má už vlastní děti ve studentském věku. „Jsou plni ideálů, mají vlastní hlavu a názory, které k mládí nerozlučně patří, a mohlo by se tedy zdát, že o svobodu a demokracii se už nemusíme obávat. Ale nenechme se uchláčít tím, že o svobodu se bojuje jen v ulicích Hongkongu, protože svoboda není samozřejmá. (...) Nejsme na vysokých školách náhodou a dobře si uvědomujeme, co pro naši svobodu museli obětovat a vytrpět naši předchůdci. A i díky Václavu Havlovi už dobře víme, že i jedinec zmůže dost a hlavně, že hranice mezi mocí a bezmocí prochází každým z nás!“

Patří ke cti naší akademické instituce, že kulturní program v takto závažný den nepojímáme jako příležitost k lacinému oddechu při prvoplánové zábavě. Dobrým dokladem vkusu byli v roce 2014 bratři Kryštof, David a Marek Ebenové, kteří se svými hudebníky v Hradci Králové představili nové album Čas holin. Nejen ve stejnojmenné ústřední písni se vyjadřují k dobové atmosféře, hodnotám a úrovni chování a mezilidských vztahů. Jako výraz spojenectví ve snaze uchovávat slušnost a kultivovanost a zároveň nadhled nad proměnami dobových nálad i sebou samými dostali účinkující po páru poctivých vysokých galoší dozdobených prvky vizuálního stylu naší univerzity. A pak se již všichni zaposlouchali do nápaditých textů písni bratří Ebenů a do vtipného průvodního slova nejmladšího z trojice, Marka. Máme-li zakončit optimisticky, vzpomeňme textu z písni Tsunami, který nabádá k tomu, abychom si při všem tom stýskání na poměry uvědomili, že ve střední Evropě nestižené přírodními katastrofami typickými pro jiná zeměpisná pásma či zločinnými gangy a metlami smrtících epidemií jsme to jen my sami, kteří si způsobujeme nesnáze. Záleží tedy jen na nás, jak s možnostmi naložíme a jaká bude i naše univerzita. Jedním z povzbuzení mohou být i ocenění studenti, jejichž jména a příslušnost přinášíme v následujícím přehledu.

FAKULTA INFORMATIKY A MANAGEMENTU

Ing. Lukáš Najman je absolventem navazujícího magisterského oboru Aplikovaná informatika a v tomto akademickém roce nastoupil do stejnojmenného doktorského studijního programu.

Ing. Jan Dvořák, student doktorského oboru Aplikovaná informatika.

Ing. Lukáš Režný, studuje doktorský studijní program Systémové inženýrství a informatika, obor Informační a znalostní management.

Eva Vrabcová-Nývltová, studentka oboru Sportovní management.

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Mgr. Jana Kostrounová, studentka doktorského studijního oboru Africká studia.

Mgr. Vít Prousek, student doktorského studijního oboru Archeologie.

Mgr. Jiří Flégl, v doktorském studiu oboru České a československé dějiny.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Adéla Ježková, studuje Učitelství pro 1. stupeň základních škol, 4. ročník.

Patrik Stehno, DiS., student 1. ročníku oboru Pedagogika volného času se zaměřením na tělesnou výchovu a sport.

Jiří Janoušek, student 2. ročníku oboru Pedagogika volného času se zaměřením na tělesnou výchovu a sport.

Gabriela Popovičová, studentka oboru Grafická tvorba a multimédia.

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

Mgr. Alena Astapenková, absolventka oboru Systematická biologie a ekologie PŘF UHK, nyní třetím rokem v doktorském studiu oboru Aplikovaná biologie a ekologie.

Mgr. Jiří Šimek, absolvent oboru Učitelství biologie – chemie PdF UHK, nyní třetím rokem v doktorském studiu oboru Aplikovaná biologie a ekologie.

ÚSTAV SOCIÁLNÍ PRÁCE

Bc. Barbora Celá, studentka 2. ročníku navazujícího magisterského studia oboru Sociální práce.

Ředitelka Ústavu sociální práce a děkan Přírodovědecké fakulty UHK jmenování do funkce

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Na základě volby fakulturním akademickým senátem se od 1. března 2015 ujal vedení Přírodovědecké fakulty UHK na další čtyři roky její současný děkan docent Pavel Trojovský. Ve stejný den stanula v čele Ústavu sociální práce UHK jeho nová ředitelka doktorka Zuzana Truhlářová, a to na tříleté období. Do funkce ředitelky univerzitního ústavu byla uvedena na doporučení komise ustavené rektorem k výběrovému řízení.

Doc. RNDr. PaedDr. Pavel Trojovský, Ph.D., je matematikem a od roku 2011 děkanem Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové. Cílem docenta Trojovského v prvním volebním období bylo fakultu postupně omladit a přilákat na ni nové odborníky. Kupříkladu na jeho domovské katedře matematiky díky tomuto přístupu vznikl mezinárodní tým s účastí britských, ruských a chorvatských specialistů. Podobně byly personálně posilovány také další katedry, a to fakultě umožnilo získat akreditace specializovaných oborů. Nejčerstvějším příkladem je nový obor Toxikologie a analýza škodlivin. Cestou posilování prestiže se bude fakulta ubírat i nadále. „Za zásadní předpoklad našeho dalšího rozvoje samozřejmě spatřuji dokončení právě započaté výstavby naší nové fakultní budovy, neboť nedostačité prostorové a přístrojové vybavení nyní brání rychlejšímu rozvoji našeho

vědeckého výkonu, především v našich biologických a chemických oborech. Již nyní se však ve spolupráci s dalšími výzkumnými ústavu a firmami věnujeme např. vývoji sloučenin ovlivňujících mitochondriální enzymy, které se spolupodílí na vzniku Alzheimerovy nemoci, sloučeninám s protinádorovými účinky, kontrole výskytu karcinogenních mykotoxinů v různých druzích potravin, analýze biomedicínských signálů (EEG, balistokardiografie) a monitoringu kriticky ohrožených druhů rostlin a genetické variability rostlinných populací. Po dokončení nové budovy očekávám akceleraci naší vědecké činnosti,“ přiblížil děkan Trojovský.

Mgr. Zuzana Truhlářová, Ph.D., je akademickou pracovnící v oblasti sociální práce a v předchozím období byla zástupkyní ředitele Ústavu sociální práce UHK pro studium. Ve své ředitelské funkci se zaměří na další budování nejmladší univerzitní součásti z pohledu výuky, výzkumu i mezinárodních kontaktů. Prvním krokem bude akreditace doktorského studia nezbytného k transformaci ústavu v řádnou fakultu univerzity. „Z hlediska odbornosti se budeme zabývat péčí o osoby se sníženou soběstačností, náhradním mateřstvím z pohledu práva, syndromem vyhoření, sociální prací s ohroženou mládeží či hodnocením sociálních služeb,“ uvedla k perspektivám svého pracoviště nastupující ředitelka Truhlářová.

Ohlédnutí pamětníka sametové revoluce

V souvislosti s podzimními vzpomínkami na události před čtvrt stoletím, které nás dělí od okamžiku, kdy se začala v tehdejším Československu bortit komunistická ideologie, se redakční rada Zpravodaje pokusila kontaktovat a oslovit několik účastníků studentského stávkového hnutí, které se vzvedlo na tehdejší Pedagogické fakultě v Hradci Králové. A přiznáváme, že jsme zdaleka nebyli úspěšní v rozsahu, jaký jsme si slibovali. O to větší poděkování náleží nynějšímu řediteli Gymnázia J.K. Tyla v Hradci Králové Mgr. Robertu Novákovi, který naši žádost vyslyšel a odpověděl na otázky docentce Janě Ondrákové. Snad náš rozhovor přispěje k tomu, aby se postupně ozvali a vyjádřili i ostatní. Příležitostí k pohledu do zpětného zrcátka může být kupříkladu i Den univerzity spojený se setkáním absolventů a přátel, který chystáme na sobotu 12. září 2015.

Stále se v souvislosti s normalizací hovoří o mlčící většině. Myslíte si, že jste se lišil od ostatních studentů a vrstevníků? Co Vás podnítilo ke vstupu do studentského stávkového hnutí?

Možná jsem se lišil v tom, že mi bylo celkem jedno, kdo mne poslouchá, a říkal jsem, co si myslím celkem otevřeně. Nicméně jsem se nikdy nepovažoval za nějakého disidenta. Nedělal jsem žádné cílené akce směřující k boji s komunisty. Spíš jsem je ignoroval. Ke vstupu do stávkového hnutí mne nic nepodnítilo. Byl to naprosto přirozený proces.

Jaký je váš nejsilnější zážitek ze dnů sametové revoluce?

Živých zážitků mám mnoho. Pokud bych měl nějaký označit za nejsilnější, pak to byla návštěva jedné staré paní ve stávkovém výboru. Tehdy, v prvních dnech, nám spontánně začali lidé nosit jídlo, peníze, dokonce nám i půjčovali auta, abychom mohli objíždět region. Zmíněná paní nám přinesla krásný starý prsten. Byla to památka po jejím otci nebo manželovi, kterého komunisti utýrali ve vězení. Říkala nám, že by si nic nepřál víc, než aby nám pomohl v odstranění komunistů. Dlouho jsme prsten odmítali přijmout, když ale naléhala a dokonce se rozplakala, vzali jsme jej. Co se pak s prstenem stalo, to si již nevzpomínám, ale do smrti mně bude vadit, že nevím, jak ten prsten skončil.

Byl by to pro mne nejcennější exponát v nějakém muzeu „17. listopadu“, které jednou možná vznikne.

A co vyučující? Byli pro vás lidmi z druhé strany či spojenci a jak se případně situace měnila? Měli jste k nim důvěru?

Byl to standard, který je pro náš národ typický snad již od Bílé hory. Většina v těch prvních čtrnácti dnech „zmizela ze světa“. Pak byla poměrně výrazná skupina, zejména z vedení fakulty, která se nás snažila přimět k „pořádku“. Několik pedagogů (cca 5–10) nás od počátku podporovalo. V prvních dnech spíš „na tajňačku“, ale jak dny ubíhaly, začali se víc a víc osmělovat. Těchto pár učitelů však pro nás bylo důležitých, stejně jako kdokoli jiný, kdo nás v prvních dnech podpořil.

Chtěl bych však podotknout, že mezi studenty to bylo obdobné. Většina

měla prázdniny, fakultní výbor Socialistického svazu mládeže agitoval proti nám a aktivní práci vykonávalo circa 50 stálých stávkařů a přibližně 100, kteří pomáhali, když bylo potřeba. Největší diverzní akcí školy proti stávce bylo předčasné vyhlášení zkouškového období. Vedení školy tak chtělo nalákat studenty zpátky do školy a nutno říci, že se mu to částečně podařilo. Propadl bych se hanbou, kdybych si po 25 letech otevřel index a tam na mne koukala jednička z „vědeckého ateismu“ s datem 29. 11. 1989. Určitě však mnoho takových indexů existuje.

Jak se změnilo klima fakulty a studentský život s nástupem svobody?

To by spíš měli vyprávět pedagogové. Já to ze studentského pohledu příliš neřešil. Hospody, big beat a mejdany jsem zvládal i před revolucí. Některé společenskovední katedry se téměř rozpadly a my studenti jsme dokonce ještě na jaře 1990 objížděli různé osobnosti,

kteří po roce 1968 musely ukončit akademickou dráhu nebo se vrátily z emigrace. Snažili jsme se je přivést zpět na akademickou půdu. Takových lidí ovšem mnoho nebylo a naprostá většina skončila na Univerzitě Karlově. Pár lidí, např. psychologů, svůj obor zvládalo již před revolucí na velmi dobré úrovni, ale jinak si myslím, že mnoho oborů vypisovalo předměty podle toho, co byl kdo schopen učit, a ne podle toho, jaké předměty by bylo potřeba učit. Přírodních věd se tento problém týkal pochopitelně podstatně méně.

Kdy jste se poprvé volně nadechli? Co jste očekávali od změn?

Pokud máte na mysli moji vyčerpávající stávkovými aktivitami, tak jsem volněji začal dýchat po první návštěvě pana prezidenta Havla v Hradci Králové na počátku roku 1990.

Co se týká očekávání, tak zde bych otázku rozdělil na ta splněná a nesplněná. Především jsem se zbavil toho husákovského bezčasí, kdy bylo jedno nejen to, zda se píše rok 1978 nebo rok 1987, ale v podstatě bylo jedno i to, zda je léto nebo zima. Zemědělci měli stále stejné problémy, náš stát byl na tom podle tisku stále lépe a lépe a v obchodech bylo stále stejné prázdno. Perspektiva žádná a profesní růst nulový. Nejdůležitější ale pro mne bylo, že mít čisté svědomí po roce 1989 už není spojeno s takovým existenčním rizikem jako za komunistů.

Největším nenaplněným očekáváním je pro mne přetrvávající snaha většiny Čechů všechno „ošulit“. Už pomalu ani nevím, kam se mám otočit, abych neviděl nějaký šlendrián, laxnost a cestu nejmenšího odporu. Za komunistů jsem se tomu nedivil, ale myslím si, že kníže Potěmkin by zíral, kam to až naše společnost dotáhla.

Znáte současné studenty a myslíte si, že by byli schopni podobného vzepětí pro důležitou věc?

Pro velkou věc by určitě byli schopni bojovat. Ostatně do nás by to taky o prázdninách 1989 nikdo neřekl. Spíš se obávám, že nejsou schopni a ochotni bojovat za ta malá, každodenní vítězství. Na této půdě bojujeme osamocně, ale nejen za sebe. Na rozdíl od komunistů, kteří se snažili změnit svět tím, že nutili ostatní přijmout jejich vidění „lepší zítřků“, ve svobodné společnosti se mění svět tím, že měníme sebe sama.

Jste v kontaktu s bývalými spolužáky?

Se svými spolužáky z kruhu se vídám zcela nahodile, ale již třikrát se sešel náš „stávkáč“. Bohužel na mnoha dobových fotografiích jsou další tehdejší členové „tvrdeho“ jádra, ale nemáme na ně kontakty a mnohdy si ani nemůžeme vzpomenout na jejich jména. Třeba by nám mohla pomoci naše alma mater.

Akademický rok budeme začínat hokejovým derby

Karel Čáslava, komunikace a propagace UHK

Hokejový tým složený ze studentů Univerzity Hradec Králové ovládl první historické derby východočeských univerzit, když porazil mužstvo Univerzity Pardubice 6 : 3. Zápas se odehrál 8. října 2014 v pardubické ČEZ Aréně pod patronací hokejové legendy Dominika Haška, pardubického rodáka a absolventa někdejší Pedagogické fakulty v Hradci Králové.

První historický duel si nenechali samozřejmě ujít ani oba rektori zúčastněných univerzit prof. Josef

Hynek a prof. Miroslav Ludwig, kteří společně s Dominikem Haškem obstarali první vhazování. „Na hokej chodím rád – v Hradci Králové i v Pardubicích, a proto jsem se na vzájemné utkání našich univerzitních týmů velmi těšil. Vysokoškolský život a sport k sobě patří a obě školy mají množství skvělých sportovců. Navíc všichni dobře víme, že mnoho Pardubáků studuje u nás v Hradci Králové a naopak, takže někteří možná řešili problém komu vlastně fandit,“ uvedl před zápasem hradecký rektor Josef Hynek.

Hráče obou týmů složených výhradně ze studentů v akademickém roce 2014/2015 přišlo podpořit přes dva a půl tisíce fanoušků, kteří na stadionu vytvořili fantastickou atmosféru, jež si v mnohém nezařadila s běžným extraligovým zápasem. Odveta se bude konat 22. října 2015, tentokrát v domovském městě vítězného mužstva v Hradci Králové. Za vítězný tým Univerzity Hradec Králové nastoupili: Rudolf Bernart, Lukáš Budínský, Daniel Komárek, Tomáš Mečiar, Václav Pánek, Václav Pecen, René Piegler, Lukáš Střítecký, Jiří Boh-

danecký, Lukáš Brebera, Lukáš Bureš, Michal Bureš, Pavel Hlavatý, Jiří Janoušek, Michal Křečan, Šimon Macháň, Jan Michálek, Patrik Stehno a Milan Valášek, trenérem byl Jan Hrdina.

Zájem o první hokejové derby naznačil, že jsme patrně na počátku nové tradice, jíž budeme zahajovat akademické roky na obou východočeských univerzitách. Přijďte se po prázdninách podívat a povzbudit hráče! Držme palce našemu týmu a pojďme fandit!

HIT Kariéra – příležitost pro studenty i firmy

Věra Palánová, propagace a komunikace FIM UHK

Nárůst zájmu z řad firem i studentů zaznamenali organizátoři letošního již sedmého ročníku veletrhu pracovních příležitostí HIT Kariéra, který se konal začátkem března 2015 na Fakultě informatiky a managementu UHK.

Členské společnosti Hradeckého IT klastru i další firmy využily možnost oslovit studenty formou odborné přednášky, prezentačního stánku

nebo informačního posteru; studenti si nenechali ujít příležitost probrat se zástupci jednotlivých společností témata praktických projektů či závěrečných prací, jejichž zpracování si firmy zadaly dle svých požadavků.

V rámci veletrhu zazněla desítky zajímavých přednášek, například na téma jak se prezentovat na sociálních sítích, proč nepodceňovat analýzu a řízení projektu, jak získat IT

zkušenosti v zahraničí, o uplatnění na trhu práce či o různých firemních kulturách.

„Pro studenty je HIT kariéra možností k navázání velmi zajímavých kontaktů se společnostmi, jako jsou IBM Česká republika, GMC Software Technology nebo Česká spořitelna,“ říká členka realizačního týmu, předsedkyně Hradeckého IT klastru, proděkanka doc. Petra Poulová a dodává: „Novinkou letošního ročníku byla soutěžní prezentace studentských projektů s názvem TRIANGL: Praxe - Student - Podnikání, jejímž cílem je podpořit další formy spolupráce studentů, firem a univerzity. Studenti představili své práce zaměřené mimo jiné

na mobilní aplikace, robotiku nebo software pro inteligentní řízení domácnosti.“

Závěr programu patřil setkání téměř třiceti zástupců firem a fakulty s názvem Modrá fakulta – váš partner. Diskuse zúčastněných přispěla k hledání nových možností pro vzájemné partnerství.

Jak ukázal dotazníkový průzkum mezi studenty, kteří se veletrhu účastnili, přes 80 % respondentů, většinou studentů inženýrských oborů, zaujala možnost pracovat u některé z prezentovaných firem. Největší zájem projeví o manažerské a programátorské pozice.

Mami, tati, budu vědcem!

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Zkusme se zeptat veřejnosti, jak vypadá typický vědec! Muž či žena v bílém plášti věčně skloněná nad mikroskopem a hovořící výhradně nesrozumitelnou řečí odborného jazyka? Zamyšlený badatel ponořený do starých spisů, se svráštělým čelem promýšlející teorie světa, jejichž smysl běžnému člověku uniká a je na hony vzdálen starostem všedního dne? A k čemu jsou vlastně vědci potřební, čím se zabývají a – proč se ostatně nezeptat přímo – co za převážně veřejné peníze vlastně ve svých pracovnách dělají?

Na tyto otázky se snaží již řadu let odpovédět celoevropská akce Noc vědců, kterou vypisuje Evropská komise a jíž se v Česku účastní několik desítek výzkumných i na popularizaci zaměřených institucí. V roce 2014 se poprvé

uskutečnila na Univerzitě Hradec Králové a pro velký úspěch se do učeben školy navrátí opět letos v pátek 25. září 2015. Jejím smyslem je ukázat veřejnosti, že vědec je opravdu užitečný a vlastně i vzácný druh, jehož práce možná není vždy vidět, ale jejíž výsledky pomáhají každému z nás, aniž bychom si toho byli mnohdy vůbec vědomi. A že věda dokáže být i zábava a dobrodružství pohlcující malé i velké, to se podařilo ukázat při první noci vědců a vědkyň na UHK.

Pořadatelé ze všech pěti součástí UHK očekávali reakci veřejnosti i s určitým napětím, neboť v případě relativně konzervativního města Hradec Králové bylo na místě odhadovat počet návštěvníků spíše ve skromnějších objemech. Jaké však bylo překvapení,

když se v den konání již před 18. hodinou začali shlukovat zájemci u Objektu společné výuky a u Filozofické fakulty UHK, do nichž byl program soustředěn! Skladba zájemců se s postupujícím časem obměňovala, večeru však jednoznačně vládly děti. Zprvu je doprovázeli zejména dědečkové a babičky, později přibývaly mladší páry, které z baru či kina zamířily rovnou na univerzitu. Děti však většinu času zůstávaly s neuvěřitelnou výdrží, neboť je jako magnet přitahovaly tu robotické stavebnice, jindy létající quadropτέρα nebo možnost zkusit si replikou zbraní třicetileté války výpad proti domnělému nepříteli. Střízlivými odhady se počet návštěvníků přibližoval k sedmi stům. Je tedy zřejmé, že Noc vědců je akcí, jejíž jméno má u veřejnosti dobrý zvuk. Proto se univerzita připravuje na Noc vědců

v září 2015, jejímž tématem bude „Světlo“. Široký záběr významů tohoto pojmu dovolí ukázat nejen tradičně pojmované pokusy z oblasti přírodních věd, nýbrž také v přeneseném smyslu sledovat cestu za světlem pravdy a poznání u významných historických osobností, které představí pracovníci filozofické a pedagogické fakulty. A pro velký úspěch můžeme slíbit již nyní také hry, hudební produkci a samozřejmě vědecký bar, u nějž se občerství každý, kdo v páteční večer namísto tradiční restaurace, divadla či filmu zvolí zážitkový program na Univerzitě Hradec Králové.

Podrobnosti k programu lze nalézt na stránkách univerzity či na stránce www.nocvedcu.cz.

Tradiční ocenění nejlepších výsledků

Antonín Slabý, prorektor pro tvůrčí činnost a vnější vztahy

Generální partnerství České spořitelny není na Univerzitě Hradec Králové novinkou. Oceňování nejlepších výsledků v souvislosti s jejich nominováním do pilíře excelence v rámci metodiky hodnocení výsledků výzkumu se děje již podruhé. Výběr 10 výsledků provedly čtyři fakulty univerzity. Jejich autoři byli odměněni z prostředků daru České spořitelny 24. září 2014 za účasti člena jejího představenstva Ing. Daniela Helerera a a současně byly tyto práce zařazeny do užšího výběru. Z nich pak byly vybrány za UHK 4 výsledky do celostátní soutěže. V roce 2014 byly nominovány výsledky následujících akademiků.

Věnujme se nyní stručnému představení jednotlivých výsledků.

Pedagogická fakulta

doc. PhDr. Pavel Vacek, Ph.D.

Vacek, P. *Psychologie morálky a výchova charakteru žáků*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. 203 s. ISBN 978-80-7435-257-7.

Monografie zpracovává významné téma propojující psychologický a pedagogický pohled na morální vývoj a výchovu charakteru žáků. Toto ojedinělé téma nachází v současné pedagogické teorii i praxi velkou odezvu. Dokladem zájmu o ně i o formu jeho zpracování je potřeba již druhého vydání této publikace po poměrně krátké době. Autor se tematice věnuje dlouhodobě a patří mezi přední české odborníky v této oblasti. Všechny tyto aspekty ve vzájemném

souznění činí z díla ojedinělý počín zasluhující mimořádnou pozornost.

PhDr. Jana Bílková, Ph.D.

Bílková, J. *Tautologie a kontradikce v češtině*. Praha: Akropolis, 2013. 179s. ISBN: 978-80-7470-029-3.

Autorka se zabývá problematikou z oblasti české (a nejen české) syntaxe a výstavby soustavně a dlouhodobě. Jde o téma originální, v české jazykovědě téměř nezpracované, které je opřeno o náročné studium zahraniční literatury a o umístění do mezioborového kontextu. Publikace takové zázemí představuje i v rovině filozoficko-logické. Práce vyniká ojedinělým rozvržením textu, precizním vyjadřováním a především shromážděním jazykových dat prostřednictvím využití nejnovějších metod korpusové lingvistiky. Získaná data podrobila autorka jemnému funkčnímu rozboru a po stránce metodologické dokázala vhodně zkombinovat přístupy logicko-syntaktické,

sémantické a pragmatické. Všechny tyto pozitivní aspekty utvářejí z publikace vynikající celek mimořádného významu v české jazykovědné literatuře.

ThLic. Petr František Burda, Th.D.

Burda, P. *Kultura – doličný předmět obětního mechanismu*. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2013. 326s. ISBN: 978-80-7405-317-7.

Knihou představuje analýzu a aplikaci kulturně-sociální teorie Reného Girarda. Přestože je Girard již od šedesátých let 20. století považován za jednoho z nejvýznamnějších strukturalistů a jeho práce *Pravda románu a lež romanismu* se stala klasickým textem nejen v prostředí literárních věd, jeho kulturně-sociální teorii se v českém prostředí systematicky dosud nikdo nevěnoval. Publikace se zabývá otázkou původu kultury, bodu vzniku kultury a za tímto účelem rozvíjí specifickým způsobem metodologii strukturální analýzy. Autorova metoda je obohacující především při hledání odpovědi na otázky původu a mechanismu násilí v kultuře. Také zcela excelentním způsobem poukazuje na charakter fundamentálního vztahu násilí a náboženství. Kniha Františka Burdy je první prací, která Girarda analytickým způsobem uvádí do českého prostředí a používá jeho metodu ke strukturální interpretaci ožehavých kulturně-historických momentů, jež zásadním způsobem definují tzv. české kulturní povědomí.

**Fakulta informatiky
a managementu****doc. Ing. Ondřej Krejcar, Ph.D.**

Krejcar, O., Frischer, R.
Smart Intelligent Control of Current Source for High Power LED Diodes. Microelectronics Journal. vol. 44, Issue 4, pp. 307-314, 2013. DOI 10.1016/j.mejo.2013.02.004. ISSN 0026-2692. Impact Factor: 0,912.

Současné trendy v nízko-výkonové elektronice zahrnují např. osvětlení s nízkou spotřebou, kde jsou klasické žárovky nahrazovány halogenovými, ale také světly tvořenými LED diodami. V souvislosti s rozvojem technologie výroby úsporných LED diod došlo k překonání hranice, která vede nyní i k produkci High Power LED (HP), jež se nacházejí na opačné straně spektra. Jedním z takových vysoce výkonných LED jsou výkonná 100 W zařízení produkovaná v Číně. Takové výkonné osvětlení však potřebuje nový přístup k ovládní proudového zdroje. Hlavním problémem je přehřátí, což vede ke snížení životnosti, v krajním případě i ke zničení svítidla. Práce doc. Krejcara se zabývá inteligentním řešením, které se snaží postřehnout a řešit všechny problémy současného návrhu zdrojů a jejich řízení, popsat problematiku částí a ukázat možné řešení, které přispívá nejen k prodloužení životnosti těchto svítidel, ale i rozšiřuje možnosti komfortního ovládní pomocí populárních smart řešení.

prof. RNDr. Martin Gavalec, CSc.

Gavalec, M., Rashid I., Cimler, R.
Eigenspace structure of a max-drast fuzzy matrix.

(česky: Struktura vlastního prostoru fuzzy matice typu max-drast), Fuzzy Sets and Systems, 2013. Impact Factor: 1.749

Práce obsahuje úplný popis struktury vlastního prostoru fuzzy matic typu max-drast. Práce exaktně popisuje všechny stacionární stavy složitých systémů pracujících v režimu diskrétního času. Zkoumané systémy jsou charakterizované operacemi maxima a tzv. drastické triangulární normy, která v aplikacích odpovídá požadavku extrémní spolehlivosti daného systému. Prof. Gavalec se delší dobu zabývá optimalizačními problémy nestandardního typu, zejména problémy spojenými s operací maxima a s některými dalšími operacemi. Takové problémy se v praxi vyskytují často a jsou běžnými metodami obtížně řešitelné. Práce vznikla v rámci výzkumné skupiny ODEMA, která pod jeho vedením uvedenou problematiku systematicky zkoumá.

Filozofická fakulta**Mgr. Richard Thér, Ph.D.**

Thér, R. *Identification of pottery firing structures using the thermal characteristics of firing.* Archaeometry. University of Oxford. (Article first published online: 29 JUL 2013).

July 2014, Volume 56, Issue Supplement S1, Pages 255, s. 78–99. ISSN 0003-813X.

Výstup představuje první samostatný článek českého archeologa v jednom z předních světových archeologických časopisů Archaeometry (Impact Factor: 1.287) vydávaným nakladatelstvím Blackwell. Článek vyhodnocuje unikátní soubor 72 experimentálních výpalů keramiky v různých typech archaických vypalovacích zařízení a stanovuje možnosti identifikace aplikace daných vypalovacích zařízení na základě analýzy archeologické keramiky.

PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D.

Tikovský, O. *S údělem prosebníka. Restituční úsilí šlechty českého severovýchodu potrestané pobělohorskými konfiskacemi.* České Budějovice: Veduta, 2013. 304 s. ISBN 978-80-86829-83-8.

Knih dr. Tikovského, zabývající se úsilím východočeských šlechtických rodů postižených pobělohorskými perzekucemi a konfiskacemi majetku, představuje významný přínos jak k interpretaci pobělohorského období, tak i k nejnovější interpretaci majetkových a právních strategií nejen české, ale potažmo i středoevropské šlechty. Zároveň představuje zásadní přínos k raně novověkým dějinám královéhradeckého regionu, v jehož rámci jde bezesporu o výjimečný, excelentní výkon, významně prohlubující soudobý stav poznání především lokálních elit.

doc. PhDr. Marta Kohárová, CSc.

Kohárová, M. *Výbušné výbušniny: Od nostrifikace k znárodnění v Československu.*

Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2014. 274 s. ISBN: 978-80-7422-273-3.

Monografie doc. Kohárové představuje dlouho očekávaný výstup založený na mnohaletém studiu problematiky chemického průmyslu produkujícího explozivní látky. Její zásadní přínos lze spatřovat především v doposud komplexně nezpracované analýze tohoto specifického odvětví, stejně jako v jeho zasazení do širokého kontextu českých meziválečných a válečných dějin. Autorka tímto dílem bezesporu doplňuje bílé místo v dějinách českého průmyslu a již sám fakt, že se publikace ujalo prestižní nakladatelství Lidové noviny, svědčí o jeho výtečnosti.

Přírodovědecká fakulta**doc. RNDr. František Malíř, Ph.D.**

Dohnal, V., Dvořák, V., Malíř, F., Ostrý, V., Roubal, T. *A comparison of ELISA and HPLC methods for determination of ochratoxin A in human blood serum in the Czech Republic.* Food and Chemical Toxicology, 62, 2013. Pages 427–431. ISSN 0278-6915.

Ochratoxin A je jeden z nejvíce přirozeně se vyskytujících houbových toxinů v potravinách. Ve vzorcích sér nefropatických pacientů byly detekovány jeho

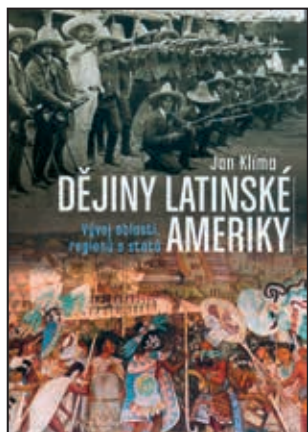

vysoké koncentrace, a z tohoto důvodu může být použit jako jeden z markerů potenciálního rizika tohoto onemocnění. Dále ochratoxin A může nepříznivě účinkovat na lidské zdraví, např. genotoxicky, a je pokládán za možný lidský karcinogen. V této studii byly využity metody ELISA a HPLC pro analýzu 115 vzorků sér, získaných od těhotných žen z Česka, a obě metody byly porovnány. Ochratoxin A byl přítomen v rozsahu koncentrací od 0,037 do 1,130 µg/l. Výsledky měření ELISA a HPLC dobře korelovaly, nicméně bylo pozorováno, že výsledky získané pomocí ELISA mají tendenci k podhodnocení nízkých sérových koncentrací ochratoxinu A.

Mgr. Petr Bogusch, Ph.D.
Habermannová, J., Bogusch, P., Straka, J. *Flexible Host Choice and Common Host Switches in the Evolution of Generalist and Specialist Cuckoo Bees (Anthophila: Sphecodes)*. PLoS ONE 8(5): e64537. doi:10.1371/journal.pone.0064537. ISSN 1932-6203.

Studie ukazuje, že kukaččí včely rodu *Sphecodes* často mění své hostitele během svého historického vývoje. Autoři zpracovali fylogenetický strom vytvořený na základě částečných sekvencí pěti genů. Výsledky ukazují, že změny hostitelů jsou velmi časté; tyto změny jsou propojeny potravní specializací.

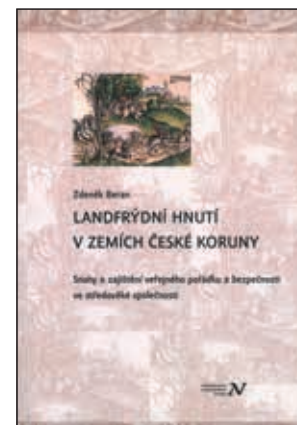
Univerzita publikující

Jan KLÍMA, Dějiny Latinské Ameriky.
Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2015,
ISBN 978-80-7422-366-8, 584 stran.

Po velkých *Dějinách Afriky* (Praha: NLN, 2012) zpracoval docent Jan Klíma souhrnné *Dějiny Latinské Ameriky*, tedy vývoj velké části našeho světa, která se rozkládá od Mexika přes Antily a Jižní Ameriku až k Ohňové zemi. Vzhledem k tomu, že naposledy publikovali dějiny této oblasti pražští autoři pod vedením profesora Polišínského v roce 1979, bylo už skutečně na čase doplnit znalosti českých čtenářů o regionu, který svou dynamičností právě přetváří mocenské, ekonomické a ideologické vzorce z minulého století. Kniha vy-

bavená veškerým potřebným odborným aparátem, mapkami, vysvětlivkami pojmů i zkratk a jmenným rejstříkem podává nejprve geografický obraz Latinské Ameriky, upozorňuje na významné indiánské civilizace a poté postupuje od španělské a portugalské conquisty přes koloniální období k emancipaci regionu, k jeho obtížnému prosazování se ve světové politice 19. a 20. století až k hrdé a skutečně samostatné roli, kterou sehrává Latinská Amerika v konfliktním 21. století. V textu nejde jen o vylíčení dějů na západní polokouli. Jde o organické doplnění evropských dějin, jejichž neoddelitelný komplement Latinská Amerika vždy tvořila, jde také o poukázání na tak závažná témata, jako je střet civilizací, úsilí o svobodu a sociální spravedlnost, řešení rasového konfliktu nebo utváření lokálního, regionálního i globálního demokratického dialogu.

Zdeněk BERAN, Landfrýdní hnutí v zemích České koruny. Snahy o zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti ve středověké společnosti.
České Budějovice: Vedita 2014.
ISBN 978-80-86829-93-7. 256 stran,
13 černobílých vyobrazení, 14 tabulek.

Monografie je věnována fenoménu landfrýdu a landfrýdních spolků, právního institutu a politicko-správních organizací, určených k ochraně vnitřního míru a bezpečnosti na teritoriu zemí České koruny ve středověku s jistými přesahy do 16. a začátku 17. století. V práci je propojena rovina právního myšlení s politickou realitou, kdy

je třeba se neustále zamýšlet nad tím, zda je v daných případech skutečně možné doložit snahu o dosažení deklarovaných cílů představovaných landfrýdních dokumentů a s nimi vázaných správních celků v podobě upevnění vnitřního pořádku a omezení soukromého násilí, či zda není historické skutečnosti bližší považovat landfrýdní instituce spíše jen za utilitární nástroje mocných sloužící k posílení jejich vlivu a potlačení protivníků. V zásadě se ukazuje, že institut landfrýdu skutečně tvořil důležitý prvek v dějinách právního myšlení, v dějinách správy i politického směřování rozvíjející se svébytným způsobem v jednotlivých zemích českého státu. Ve státě s rostoucím vlivem stavů poskytl důležité východisko v nejistých dobách otřesené panovnické autority a dosud nedostatečného institucionálního zajištění moci stavovských orgánů.

Nová docentka UHK doc. PhDr. Blanka Frydrychová- -Klímová, M.A., Ph.D.

Rektor Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře udělil 29. září 2014 vědecko-pedagogický titul *docent* PhDr. Blance Klímové, M.A., Ph.D., ve studijním oboru Oborová didaktika, a to na základě návrhu Vědecké rady Pedagogické fakulty UKF v Nitře. Doc. Blanka Klímová úspěšně obhájila na Pedagogické fakultě v Nitře habilitační práci na téma *English for Academic Purposes: Developments in Theory and Pedagogy* a přednesla habilitační přednášku s názvem *Výuka produktivních řečových dovedností v cizím jazyce*. V habilitační přednášce analyzovala současný stav výuky produktivních řečových dovedností s ohledem na jejich místo v procesu úspěšného rozvíjení komunikační kompetence.

Blanka Klímová působí již od roku 1994 na Katedře aplikované lingvistiky Univerzity Hradec Králové. Vyučuje v prezenční i kombinované formě studia na Fakultě informatiky a managementu (FIM UHK), kde je mj. garantkou pro rozvoj jazykových kompetencí pro obor Management cestovního ruchu. Dále působí jako členka redakční rady zahraničního

časopisu *ESP World – Online Journal for Teachers*, je recenzentkou řady vědeckých publikací a konferenčních sborníků a v několika případech i jejich editorkou. Aktivně se účastní mezinárodních symposií, konferencí a stází v různých zemích světa a pracuje i jako soudní tlumočnice a překladatelka.

Doc. Klímová se specializuje zejména na výuku akademického psaní, ve kterém na základě svých dlouholetých zkušeností pomáhá studentům zvládnout písemný formální projev v anglickém jazyce pro jejich studium doma i v zahraničí. Kromě toho díky svým bohatým zkušenostem s výukou v nadnárodních společnostech se snaží vybavit studenty FIM relevantními jazykovými dovednostmi pro jejich budoucí profese.

Publikační činnost Blanky Klímové je tak možné rozdělit do následujících oblastí: publikace týkající se výzkumu a didaktiky cizích jazyků se zaměřením na didaktiku ESP; publikace zaměřené na výzkum a didaktiku formálního písemného anglického jazyka a publikace týkající se

aplikace informačních a komunikačních technologií ve výuce cizích jazyků, především anglického. V současné době je autorkou dvou vědeckých monografií, několika kapitol v odborných a vědeckých monografiích a 51 článků z její publikační činnosti se již nachází v prestižní databázi Web of Science a 17 článků v databázi Scopus.

Blanka Klímová se aktivně zapojuje i do řešení vědeckých projektů, z nichž lze jmenovat například projekt GA ČR (405/04/P024) s názvem *Moderní informační technologie*

a jejich využití ve výzkumu a výuce psaného jazyka či výzkumný projekt ESF (CZ 1.07/2.2.00/28.0104) s názvem *Interdisciplinární, informaticko-kognitivní, lingvistický a modulární rozvoj studia*.

Ve volném čase se Blanka Klímová věnuje svému synovi Štěpánovi, ráda sportuje (plave, jezdí na kole a lyžuje), poslouchá vážnou hudbu či pracuje na zahradě. Miluje hory, moře a červené víno. Má obětavé rodiče, díky nimž se jí daří skloubit vědeckou a pedagogickou činnost s rodinným životem.

doc. Blanka Frydrychová-Klímová.

doc. Hana Tomášková.

Nová docentka UHK doc. Ing. Hana Tomášková, Ph.D.

Rektor Univerzity Hradec Králové jmenoval s účinností od 1. listopadu 2014 Ing. Hanu Tomáškovou, Ph.D., docentkou v oboru Systémové inženýrství a informatika, a to na základě návrhu Vědecké rady Fakulty informatiky a managementu UHK po úspěšné obhajobě habilitační práce „Modelování a simulace diskretních systémů“.

Docentka Tomášková je předsedkyní Akademického senátu Univerzity Hradec Králové. Kromě své pedagogické činnosti se zaměřuje zejména na problematiku extrémálních algeber a jejich aplikací při modelování diskretních systémů, dále na problematiku mobilní komunikace a mobilního učení, ale i na problematiku fuzzy logiky a její aplikace. Kromě jiných zajímavých výsledků úplně popsala strukturu vlastního prostoru cirkulantních matic v max-min algebře, později analogický problém vyřešila pro cirkulantní matice v max-plus algebře. Účastnila se několika vědeckých projektů, byla, resp. je spoluřešitelkou čtyř projektů Grantové agentury ČR, dvou projektů Excellence

v rámci FIM a řešitelkou, resp. spoluřešitelkou deseti dalších interních projektů FIM. Podílela se i na řešení dvou rozvojových projektů ESF. V návaznosti na svoji účast ve výše uvedených projektech docentka Tomášková vytvořila sama nebo ve spoluautorství řadu publikací, které vedly k zahájení habilitačního řízení a k jeho následnému úspěšnému zakončení. V roce 2013 byla nominována na Cenu primátora města Hradce Králové za studentskou tvůrčí práci 2012 za svou doktorskou disertační práci „Speciální maticové modely šíření informací“ a pro svoji výzkumnou a publikační činnost v letech 2008–2012.

Její životním přístupem je stát pevně na zemi a soustředit se na cíl. Proto je jedním z jejích koníčků i sportovní střelba. Mimo hlučnou střelnici ráda relaxuje v přírodě nebo obklopena zvířátky. Doma na ni čekají králík, morče a zhruba 200 rybiček. Pokud jí časové vytížení nedovolí pobyt v přírodě, musí být v místnosti alespoň několik rostlin a minimálně jedno akvárium s vodními živočichy.

doc. Pavel Bachmann.

Nový docent UHK doc. Ing. Pavel Bachmann, Ph.D.

Vážení a milí čtenáři! Výčty titulů, zákonů či vyhlášek mne moc nebaví. Raději tedy volím netradiční podobu otázek a odpovědí.

Jaká byla obhajoba a téma habilitační práce?

Habilitační práci jsem obhajoval na brněnské Mendelově univerzitě, přesněji tamní provozně ekonomické fakultě. Diskuse v rámci obhajoby byla popravdě těžší, než jsem čekal. Otázek bylo hodně a ne všechny příjemné. Jsem ale rád, že mne komise složená z pětadvaceti docentů a profesorů takto dobře prověřila a nakonec byli téměř všichni pro. Tématem nejen habilitační před-

nášky, ale i mého dlouhodobého zájmu, je profesionalita řízení neziskových organizací. Docentem v oboru Ekonomie a management jsem byl jmenován s účinností od 1. července 2014.

Měl jste v průběhu psaní habilitace své podporovatele?

Určitě ano. Takovým mým celoživotním podporovatelem je Pán Bůh, kterého se jako křesťan snažím ve svém životě následovat. Za dlouhodobou podporu bych chtěl také vřele poděkovat vedení naší fakulty informatiky a managementu a katedře managementu. Samozřejmě, velký dík patří mé rodině. Jsem rád, že už mne moje

manželka a dva úžasní synové mají více doma.

Čím je pro Vás zajímavá profesionalita managementu neziskových organizací?

Na počátku milénia jsem několik let pracoval v různých neziskových organizacích. Zároveň jsem se už při své předchozí pedagogické činnosti v Praze zabýval managementem. Při návratu do akademického prostředí mi tedy spojení těchto dvou světů přišlo naprosto logické. Neziskové organizace jako takové jsou pro českou společnost velmi důležité. Vytvářejí totiž, jak píše Robert Putnam, tzv. sociální kapitál, který zvyšuje důvěru ve společnost. A právě tato důvěra je významná například pro kvalitní mezilidské vztahy, nebo i pro ekonomický rozvoj dané země.

Jakých pracovních úspěchů, které jste dosud dosáhl, si nejvíce ceníte?

Z profesní praxe si asi nejvíce považuji členství v pracovní skupině Rady vlády pro nestátní neziskové organizace, kde se podílím na tvorbě dlouhodobé politiky státu ve vztahu k neziskovým organizacím. Byl jsem také rád za členství mezi porotci soutěže Neziskovka roku nebo za jmenování členem hodnotící komise jednoho strukturálního fondu. Snažím se rozvíjet i v oblasti vědy. Na katedře mám, díky Bohu, možnost spolupracovat s kolegy, kteří mě inspiřují a pomáhají. Nejvíce ze všeho si ale

asi cením toho, že práce, kterou dělám, mne baví. Trochu s nadsázkou řečeno: pořád samá zábava a ještě za ni dostanete zaplacené. V realitě by pak práce někdy mohlo být méně, abych se mohl více soustředit na potřebné věci.

Jednu etapu pracovní činnosti máte nyní za sebou. Čemu byste se chtěl věnovat nyní?

Od obhajoby už uplynulo více času. Pochopitelně se tedy nashromáždily nové pracovní úkoly. Nejprve bych rád dokončil všechny rozpracované činnosti, domnívám se, že to ještě na řadu měsíců, možná několik let vydá. Jde například o vytvoření strategie v oblasti propagace/komunikace fakulty, dokončení rozpracovaných vědeckých publikací nebo inovaci předmětů, které vyučuji, tak aby studentům přinášely co nejvíce. Mimochodem, ve vztahu ke studentům je mým osobním krédem dát jim co nejvíce důvěry a také ambiciózní cíle. Musím říci, že se mi to osvědčilo, naši studenti mě už mnohokrát mile překvapili.

A co Váš čas mimo univerzitu?

Rád bych se co nejdříve vydal s rodinou na nějaký dobrodružný výlet do přírody. V přírodě si nejvíc všichni odpočineme. Láká mne i vycestovat na několik týdnů do Kambodži, kde podniká můj bratr, na takový výlet jsou ale zatím děti malé, tak ještě uvidíme. Každopádně jsou to příjemné představy.

XI. Hradecké dny sociální práce navštívila ministryně práce a sociálních věcí i veřejná ochránkyně práv

Jan Hloušek, Ústav sociální práce UHK

Mezinárodní vědecká konference Hradecké dny sociální práce patří k nejprestižnějším akcím, které se na půdě UHK odehrávají. Ústav sociální práce UHK uspořádal 11. ročník ve dnech 10.–11. října 2014 ve znamení tématu „Sociální práce v kontextu lidských práv“. Jeho aktuálnost dokládá i skutečnost, že se sešlo 250 odborníků na sociální práci z Česka, Slovenska, Polska, Německa, Jižní Koreje, Tchaj-wanu, Ukrajiny, Portugalska, USA, Litvy a Norska.

V hlavní části bohatého programu

vystoupila rovněž ministryně práce a sociálních věcí Mgr. Michaela Marksová a také veřejná ochránkyně práv dr. Anna Šabatová s příspěvkem o odpovědnosti státu za dodržování práv seniorů závislých na péči. Poměrně velký zájem účastníků vzbudila přednáška Igora Tomeše o potřebě změny zákona o sociálních službách. Zahraniční sekce byla posílena osobnostmi, jako je profesor Edward Canda z University of Kansas či Young Joon Hong ze Sangmyung Univerzity v Jižní Koreji nebo Hans Jörgen z Univerzity ve Stavangeru.

Hradecké ekonomické dny 2015

Jaroslava Dittrichová, vedoucí Katedry ekonomie FIM UHK

Kvalitu studia ekonomických a manažerských disciplín na Fakultě informatiky a managementu UHK dokazuje vzrůstající prestiž vědecké konference Hradecké ekonomické dny, která každoročně na akademickou půdu přiláká odborníky nejen z Česka, ale i ze zahraničí. Letošní ročník, který se konal v prvním únorovém týdnu, nebyl výjimkou. Účastníci dvoudenní konference si vyslechli řadu zajímavých přednášek, například vystoupení profesora Jana Fraita, ředitele samostatného odboru finanční stability ČNB, či prezidentky společnosti PETROF magistry Zuzany Ceralové Petrofové, představitelky páté generace rodiny vyrábějící světoznámé klavíry.

Cílem konference byla prezentace výsledků vědecko-výzkumné činnosti

v oblasti ekonomie, podnikové ekonomiky a managementu. Setkání účastníků napomáhá navazování osobních kontaktů důležitých pro předkládání společných výzkumných projektů. Program pak dává prostor pro prezentaci i publikování mladých pedagogů.

Jiří Rusnok přednášel studentům

Věra Palánová, propagace a komunikace FIM UHK

Fakulta informatiky a managementu UHK připravuje pro studenty řadu různých aktivit, které podporují jejich odborný rozhled. Například v rámci cyklu zvaných přednášek odborníků z praxe se studenti začátkem března 2015 mohli setkat s Jiřím Rusnokem, členem

bankovní rady ČNB a také – nezapomínejme – místopředsedou Správní rady UHK, a vyslechnout přednášku o měnové politice centrálních bank rozvinutých zemí před vypuknutím finanční krize a nyní. O jejich zájmu o téma svědčí zcela zaplněná posluchárna.

I Afričané se na hradecké alma mater cítí jako doma

Vendula Pourová a Lenka Kašparová, děkanáty FIM a FF UHK

Příjemní lidé, kvalitní výuka, vědecky stimulující prostředí a nádherné místo pro život, které všude doporučují svým kolegům. Tak hodnotili Hradec Králové a zejména jeho univerzitu zahraniční studenti, kteří si přijeli na fakultu informatiky a managementu nebo filozofickou fakultu obohatit své odborné znalosti a přivést si ze srdce Evropy nezapomenutelné zážitky. Někteří z nich tu absolvují celý studijní obor, jiní se vzdělávají v „salonu republiky“ semestr či dva.

Také Roland Fred Fabian Santivanez z Peru, který je prý zamilovaný do informačních technologií a od studia na fakultě informatiky a managementu si slibuje začátek své úspěšné kariéry, vyzdvihuje výborné vyučující, technické vybavení kateder a multikulturní prostředí na univerzitě.

„Přijel jsem do Hradce Králové s vidinou čistšího, více organizovaného a bezpečnějšího prostředí, než je v mé zemi. Ve všech směrech zdejší život předčil má očekávání. Nikdy nepřestanu doporučovat studium na Univerzitě Hradec Králové dalším zahraničním studentům,“ slibuje Roland.

Přátelských vztahů hradecké filozofické fakulty s univerzitou v peruánské Limě využila i jeho krajanka, dvaadvacetiletá Vivian Mirelli Coral Guerra. Na své domovské univerzitě studuje sociologii, díky FF UHK a jejím kurzům vyučovaným v angličtině však za semestr, který zde strávila, pronikla i do tajů politologie.

„Jsem nadšená z toho, s jakou intenzitou se fakulta zajímá o Latinskou Ameriku. Dokud jsem sem nepřišla a nesetkala se s akademiky, kteří se věnují tomuto regionu, neměla jsem o tom ani tušení. Dodalo mi to nové studijní perspektivy,“ prozrazuje Vivian.

Rozmanitost anglických kurzů o managementu a mezinárodním obchodu na FIM, skvělý buddy systém a dokonalou polohu Česka pro objevování „starého kontinentu“ si zase pochvaluje Ju-Hui Lai z Tchaj-wanu.

Srdečný postoj vyučujících vůči studentům a přátelské chování Hradečanů, kteří rádi cizinci pomohou, oceňuje Daniel Hanson Dzah z Ghany, který sem přijel studovat filozofii. *„Miluji českou kuchyni, zejména guláš. Cítím se tu jako doma,“* dodává sympatický Afričan.

Peruánská milovnice českých knedlíků se rozplývá i nad tím, kolik nádherných měst je v Česku. *„Cizinci většinou chtějí*

v Evropě navštívit věhlasné země, jako je Španělsko, Francie nebo Británie, a dál na východ se nepodívají. Návštěva Česka rozhodně stojí za to,“ konstatuje Vivian.

Klid a krásnou českou přírodu vyzdvihuje nejen egyptský informatik Abdelmoniem Helmy Ismail Abdelhafez studující na hradecké alma mater, ale také odbornice na mezinárodní obchod Claudia Odett Torres Jiménez z Mexika. *„Hradec je úžasným, klidným a bezpečným městem s neuvěřitelným množstvím zeleně. Jsem šťastná, že tu mohu několik měsíců studovat,“* říká dvaadvacetiletá studentka.

A ještě jeden překrásný příběh přidává fakulta informatiky a managementu k dobrému. V roce 2009 přijala díky spolupráci s neziskovou organizací Člověk v tísni ke studiu studenta Sopheakmonkol Soka z Kambodži. Monkol, jak si nechával zkráceně říkat, studoval na fakultě bakalářský obor Informační man-

Nahoře: Vivian (Peru) a Daniel (Ghana). Dole: Claudia (Mexiko) a Abdelmoniem (Egypt).

agement. Po úspěšně složených státních zkouškách v roce 2012 se vrátil zpět do Kambodži, založil vlastní počítačovou firmu Codingate, která byla oceněna jako nejrychleji rostoucí společnost v Phnompenhu v Kambodži. V současné době je zván jako host na semináře, kde předává své zkušenosti nejen mladým studentům, ale i zkušeným informatikům.

„Byl jsem opravdu vděčný za příležitost, kterou jsem dostal. Studium v Česku na hradecké fakultě informatiky a managementu mi pomohlo získat a rozvinout nejen mé schopnosti v oboru IT, ale poznal jsem i různé evropské kultury a našel jsem si mnoho přátel ze všech koutů světa. Už od začátku jsem věděl, že tento výměnný pobyt bude zlomovým bodem v mém životě a mě bude po návratu čekat lepší budoucnost,“ říká závěrem Monkol.

V zemi, kde si mohou dovolit přemýšlet

Zdenka Sokolíčková, Katedra náboženských a kulturních studií PdF UHK

Doktorka Zdenka Sokolíčková z Katedry kulturních a náboženských studií PdF UHK absolvovala od 23. února do 8. března 2015 badatelský pobyt na University of Oslo v Norsku. Cílem návštěvy bylo navázání spolupráce a výměna zkušeností s předním světovým sociálním antropologem Thomasem H. Eriksenem.

Celkové shrnutí obdobných stáží přichází až na závěr, ale já bych jím svůj text chtěla zahájit. Dva týdny, které jsem díky Norským fondům mohla strávit na nesmírně inspirativním a dynamickém pracovišti osloské katedry sociální antropologie, ve mně zanechaly hluboký dojem.

Tým profesora Eriksena, který patří ke světové antropologické špičce, momentálně řeší několikaletý projekt s názvem OVERHEATING (česky přehřívání), který je zaměřen na vzájemné vazby mezi ekonomickými, kulturními a ekologickými změnami v dnešním globalizovaném světě. Společenskovědně orientovaný projekt podpořený jednou z nejvýznamnějších a také nejtěštějších evropských grantových institucí European Research Council dosud v Česku nevznikl, zatímco v polovičním Norsku už ERC financoval 12 projektů z oblasti humanitních věd – máme se evidentně co učit!

Eriksenova pracovní skupina mě vřele přijala. Čtrnáct dní jsem měla možnost nasávat myšlenky a postupy, účastnit se přednášek a projektových setkání a pracovat ve vlastní útulné kanceláři na svém publikačním výstupu z pobytu – článku, který bych ráda publikovala v americkém impaktovém časopise. Zda se to podaří, se brzy ukáže, v každém případě mi konzultace s prof. Eriksenem přinesly mnoho cenných zkušeností.

Momentálně je Norsko v českých médiích vykreslováno jako země plná strašidelných sociálních pracovníků a ideologů, kteří chtějí rozvracet koncept tradiční rodiny. Já si ale odvážím jiný dojem. Norské (nejen) akademické prostředí se vyznačuje velkou svobodou, která se opírá o dobré finanční zázemí. Pracuje se naplno, s ambicemi držet krok s mezinárodním vývojem a možná ho dokonce i kormidlovat. I v Norsku je boj o stu-

denty, i v Norsku se na akademiky tlačí, aby publikovali, ale myslím, že svoboda v myšlení zde má stále přednost před pragmatismem, který je někdy tak smutně cítit u nás.

Bonusem k profesionální stránce mého pobytu byla bohatá kulturní scéna v Oslo (navštívila jsem Muzeum Edvarda Muncha, Národní galerii, muzeum současného umění Astrup Fearnley, úchvatnou operu a také filharmonii), výlet s prof. Eriksenem do arktického Tromsø a vzácná možnost bydlet v rodině spisovatelky a šperkaře v unikátním „ghettu pro umělce“, maličké čtvrti z 50. let 20. století s dřevěnými domy v nordickém stylu, kde mají povoleno nakupovat nemovitosti pouze lidé, kteří aktivně umělecky tvoří.

Úspěšnost českých žádostí o podporu z Norských fondů na krátkodobé pobyty pro akademické pracovníky je vysoká. Kolegové, neváhejte!

Pobyt byl realizován díky podpoře Norských fondů a Fondů EHP. Název projektu zněl *Work Shadowing of Thomas H. Eriksen: Senior researcher from the University of Oslo transferring knowledge to a junior researcher from the University of Hradec Kralove*, reg. č. projektu NF-CZ07-INP-3-1352014.

Studenti archeologie se podílejí na výzkumu etruských Tarquinií

Martin Trefný, Katedra archeologie FF UHK

V rámci spolupráce Univerzity Hradec Králové a Università degli Studi di Milano, organizující již několik desítek let výzkum v etruských Tarquiniích, probíhá od roku 2013 projekt, v jehož rámci se studenti Katedry archeologie Filozofické fakulty UHK podílejí na archeologickém výzkumu tohoto města. První tři studenti se účastnili výzkumu na lokalitě Pian di Civita již během září 2013. Díky oboustranné spokojenosti tak mohl být počet studentů rozšířen na šest. Během roku 2014 strávili studenti v antické Etrurii rovné čtyři týdny. Podíleli se tak významnou měrou na výzkumné sezóně, která trvá 6 týdnů.

Výzkum lokality Pian di Civita, tedy původního etruského města existujícího pod názvem Tarchna, se soustředí na oblast tzv. monumentálního komplexu. V tomto místě byly dlouholetým výzkumem odkryty stopy lidských aktivit z časového rozpětí jednoho tisíce let. V 9.–8. století př. Kr. se zde rozkládalo sídliště lidu vilanovské kultury se svými typickými chatami oválného půdorysu. Doloženo je zde také několik pohřbů nespálených těl v anatomičké poloze. To je velmi netypické, protože naprosto převládajícím ritem

v období této kultury je ukládání spálených pozůstatků zemřelých. Přestože uvedenou kulturu nazýváme neosobním výrazem „villanovská“, dnes již víme, že lid této kultury můžeme ztotožnit s ranými Etrusky.

V orientalizujícím období (zhruba 720–580 př. Kr.) stál ve zkoumaném místě chrámový komplex, resp. kamenná budova s oltářem. Před ní byl v minulosti odkryt unikátní depot bronzových předmětů, a sice sekery, štíty a lituu (zahnutá hůl), který lze zařadit do období kolem roku 680 př. Kr. Tento depot je rovněž významnou indicií pro interpretování celé stavby jako kultovního komplexu. V následujícím archaickém, klasickém a helénistickém období se zástavba místa podstatně rozšířila. Ze závěru orientalizujícího, resp. raně archaického období pochází studna, překlenutá obloukem – jedním z nejstarších v Etrurii. Během výzkumu této studny, jenž je hluboká 21 m, bylo odkryto obrovské množství materiálu, který byl použit jako zásyp poté, co studna přestala být využívána ke svému účelu. Byla zde např. nalezena hlavice toskánského sloupu, helénistická terakota bojovníka a tisícikusové série nejrůz-

nějších druhů keramických střepů, ale také intaktních nádob ze všech období, po která byla oblast monumentálního komplexu osídlena. Nejnovějším objeveným objektem na lokalitě je pak helénistický podzemní kruhový prostor-hypogeum, který mohl sloužit k ukládání zemřelých, stejně jako svatyně.

Účast hradeckých studentů na výzkumu etruských Tarquinií je organizována v návaznosti na zavedení etruské archeologie do regulérního studijního plánu hradecké katedry archeologie. Skloubením poznatků z tohoto oboru se znalostmi

pravěké archeologie, která je dominujícím zaměřením této katedry, tak vzniká unikátní možnost pochopení dějinného vývoje v daleko širším kontextu. Tato skutečnost nabývá na významu zejména tehdy, uvážíme-li, že jak ve střední Evropě, tak v Itálii se kromě převládající domácí archeologické kultury objevují také nálezy či indicie dokládající vzájemné vztahy obou těchto území v posledním tisíciletí starého letopočtu.

Výzkum v Tarquiniích je pro hradecké studenty obrovským přínosem ještě v jednom ohledu. Domácí středoevropské pravěké komunity, jejichž výzkumem se zabývá náš obor, můžeme charakterizovat jako „civilizaci dřeva a hlíny“. S urbanistickým plánováním nejrůznějších sídelních forem a kamennou architekturou se „našinec“ setká až prakticky při studiu domácího středověku. Naproti tomu v oblasti etruské kultury se běžně setkáváme s nejrůznějšími formami „městské civilizace“ již mnoho století před zlomem letopočtu. Studenti tak mají možnost seznámit se s fenomény, které jsou jim z domácího „pravěkého“ prostředí zcela cizí. O to větší radost činí jejich pedagogovi, pozoruje-li je stát v němém úžasu před obrovským etruským chrámem, kamennými hradbami, nejrůznějšími formami kamenné funerální architektury či malovanými pohřebními freskami na jedné z nejvýznamnějších archeologických lokalit Evropy.

Orientation week v ESN BS HK

Štěpánka Uhlířová, ESN Buddy System HK

ESN Buddy System je nezisková organizace, která pomáhá zahraničním studentům seznámit se se zemí, ve které tráví několik měsíců, poznat město, nové přátele i porozumět mnoha praktickým oblastem českého života. Členy jsou studenti, kteří nechtějí pouze sedět v lavicích, ale rádi tráví čas s cizinci a chtějí jim pomoci, aby příjezd do nové země byl jednodušší a aby si svůj pobyt co nejlépe užili.

Orientation week pod svým názvem skrývá týden plný poznávání a zážitků, který ESN Buddy System pořádá na začátku každého semestru. Ten letošní se konal od 9. do 15. února 2015.

Hned v pondělí měli naši noví zahraniční studenti možnost poznat krásy Hradce Králové. První částí programu bylo seznámení se s památkami a zajímavými místy v našem městě. Všem se líbily zejména Jiráskovy sady, které ve spojení s čerstvě napadlým sněhem vytvářely pohádkovou atmosféru. Doprovod zahraničním studentům dělali naši tři velmi dobří znalci Hradce Králové, kteří poukazovali na zajímavá místa a stavby.

Další den následovala Welcome party. Byla to skvělá příležitost k tomu, aby se noví „zahraňáci“ poznali jak mezi se-

bou, tak i se studenty, kteří jsou zde již od zimního semestru. Při příchodu si každý vybral vlajku, která náleží státu, ze kterého pochází, napsal pod vlajku své jméno a přilepil na oděv. Díky tomu šlo seznamování opravdu velmi snadno. Při večírku byli studenti oficiálně přivítáni v naší zemi, konaly se různé soutěže a samozřejmě hrála hudba, díky níž byl parket plně obsazen.

Třetího dne čekalo na naše nové přátele seznámení s celou republikou, alespoň formou prezentace. Měli tak možnost dozvědět se například bližší informace o dalších atraktivních městech a turistických zajímavostech, také si poslechli něco o naší typické české kuchyni či známých a významných osobnostech. Po prezentaci se konala malá ochutnávka českých jídel.

Další část programu tvořil tzv. International Dinner. Smyslem této večere bylo, aby každý účastník přinesl ně-

jaký pokrm typický pro svou rodnou zemi. Všichni jsme měli možnost ochutnat opravdu rozmanitá jídla. Poslední částí Orientation weeku byl výlet do Prahy. Jelikož je naše hlavní město opravdu mimořádným lákadlem, zorganizovali jsme výlet hned na celý víkend. Naši účastníci tak měli možnost vidět mnoho památek a zajímavých míst.

Věříme, že jsme našim zahraničním hostům nabídli záživný, překvapivý a současně přátelský a pravdivý vhled do života v naší zemi.

Nadějní politologové vyrazili objevovat svět

Lenka Kašparová, propagace a komunikace FF

Že studium politologie na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové ani zdaleka nepředstavuje pouhé biflování jmen ministerských předsedů a názvů politických stran v různých zemích světa či dat uzavření významných mezinárodních smluv z odborných publikací a skript, dokládají tři studijní exkurze do exotických krajín, které loni na podzim zažila třicítka nadějných politologů. Studenti bakalářského, magisterského i doktorského stupně studia totiž dostali výjimečnou šanci zúčastnit se krátkodobých pobytů v Bolívii, Nikaragui a na Kapverdských ostrovech. Vůbec poprvé se na dobrodružnou studijní cestu s FF UHK vydali také nováčci, kteří právě nastoupili do prvního ročníku bakalářského studia.

Studijní cesty měly za cíl především obohatit teoretické znalosti studentů a praktickou zkušenost s regionem jejich zájmu. U bakalářských studentů se pak měly stát zejména impulzem pro studium navazujících magisterských oborů Politologie – latinskoamerická studia a Politologie – africká studia na Katedře politologie FF UHK.

Jako první vyrazili odvážlivci, kteří se přihlásili na exkurzi do Nikaraguy. Skupinu, která odcestovala počátkem září, vedl politolog a proděkan FF UHK pro zahraniční styky dr. Karel Kouba. Nikaraguu v minulosti navštívil již několikrát a také se spolu s děkankou fakulty dr. Pavlínou Springarovou zasadil o rozvoj akademických vztahů mezi Univerzitou Hradec Králové a Universidad Nacional Autónoma de Nicaragua v Leónu.

Nadějní experti na problematiku Latinské Ameriky navštívili několik regionů, ve kterých mohli blíže poznat hospodářství, turistiku, přírodní dědictví i běžný život a s ním i spojené strasti, které Nikaragujce denně zužují. „V Leónu jsme byli šest dní ubytováni v místních rodinách. Díky této zkušenosti jsme si mohli vyzkoušet, jak místní doopravdy žijí. Lidé vydělávají jen velmi málo a od toho se odvíjí i způsob jejich života, je velmi skromný, na první pohled až chudobný. Po několika dnech v tomto prostředí ale zjistíte, že zdejší obyvatelé jsou i přesto spokojení. Oceňují to, že mají jeden druhého,“ vyzdvihuje jeden z poznatků magisterský student oboru Politologie – latinskoamerická studia Jan Goppold.

V Leónu skupina navázala kontakty se studenty a profesory z místní

univerzity. Dále studenti navštívili také hlavní město Managua, karibské Corn Islands, město Estelí známé výrobou doutníků nebo město Matagalpa, kde se pěstuje káva a kakao.

Další studenti politologie si to namířili pod vedením děkanky filozofické fakulty do Bolívie. „Letošní exkurze představovala bezpochyby pro deset studentů FF UHK velkou výzvu. Všichni se poprvé vydávali na jihoamerickou horkou půdu, kde museli čelit nečekaným zážitkům spojeným s dosud nepoznanou kulturou, se zcela odlišnou sociální a ekonomickou situací a v neposlední řadě si studenti vyzkoušeli i hranice

svých psychických a částečně také fyzických schopností,“ upozorňuje děkanka a odbornice na latinskoamerickou politiku dr. Pavlína Springerová.

Za dva a půl týdne dokázala skupina projet a poznat velký kus rozsáhlé a nesmírně různorodé země. Studenti tak navštívili nejen „klasickou“ hornatou západní část Bolívie, kde převažuje domorodé kečujské, ajmarské a míšenecké obyvatelstvo, ale také východní a ekonomicky pulsující Santa Cruz, které je etnicky a politicky zcela odlišné od velkých domorodých center jako je La Paz či Potosí. Asi nikdo ze studentů nezapomene

na návštěvu dolů v Potosí, na žhnoucí bolivijské pampy, na Salar de Uyuni nebo Chacaltayu. A také na soroche, tedy vysokohorskou nemoc, se kterou se musela spousta z nich poprat.

„Pevně věřím, že naše exkurze studenty pořádně motivovala k absolvování semestrálního mobilního pobytu v jedné z našich bolivijských studijních destinací, v Sucre či v Cochabambě, neboť dnes už každý z nich ví, že vidět Bolívii jen jednou v životě prostě nestačí,“ dodává děkanka.

O tom, že stát se na Katedře politologie FF UHK specialistou na Afriku vyžaduje i osobní zkušenost a návštěvu

alespoň části kontinentu, o kterém se z médií dovídáme jen sporadicky a o němž se představy obtížně konkretizují i při dostatku odborné literatury či internetových informací, se přesvědčilo deset studentů, kteří na přelomu října a listopadu 2014 odcestovali pod vedením experta na Afriku na slovo vzatého, doc. Jana Klímy, do Kapverdské republiky.

Výběr turisticky proslulé země neměl ovšem s turistikou mnoho společného. Exkurze navazovala na spolupráci mezi hradeckou politologií a Univerzitou Jeana Piageta v hlavním městě Praia, podepsanou už koncem roku 2007. *„Kapverdy jsou pro*

afrikanisty bezpečnou branou do západní a lusofonní Afriky, mají zvláštní význam území zprostředkujícího v čilém atlantském prostoru komunikaci mezi Evropou, Afrikou a Amerikou. Ostrovní republika umožňuje poznat cenné hodnoty, jakými jsou identita smíšeného národa, migrace, úsilí o hodnotnou nezávislost, dobré vládnutí či úroveň africké demokracie,“ vysvětluje vedoucí skupiny doc. Jan Klíma.

Studenti nejprve procestovali křížem krážem největší ostrov Santiago. V metropoli Praie se jim naskytla i řada příležitostí k oficiálním setkáním, mezi nimiž dominovalo přijetí u ministra školství, jímž je bývalý

rektor státní Kapverdské univerzity António Leão Correia e Silva. Srdečné a přátelské setkání s novým vedením Univerzity Jeana Piageta zakončila bezprostřední výměna informací studentů z obou kontinentů přímo v lavicích jedné učebny.

Cesta pokračovala i na ostrovy São Vicente, Santo Antão a Sal. Mezipřistání v Lisabonu posloužila k neobyčejnému zážitku. Český velvyslanec v Portugalsku Stanislav Kázecký zprostředkoval setkání s vedením Společenství zemí portugalského jazyka v lisabonském sídle této významné multikontinentální organizace.

Vzpomínka na prorektora, historika doc. Vladimíra Lesáka

Redakce Zpravodaje obvykle nezařazuje vzpomínkové texty, neboť by nebylo možné zahrnout do obsahu časopisu ohlédnutí za všemi osobnostmi, které by si pozornost zasloužily. V případě někdejšího prorektora Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové docenta Vladimíra Lesáka, jehož význam trvale připomíná jeho kolega, přítel a někdejší funkcionář univerzity profesor Vladimír Wolf, se však fakulta pedagogická a filozofická shodly uspořádat s jistým odstupem od výročí nedožitého jubilea 80 let Vladimíra Lesáka odborné setkání věnované jeho památce. Po konzultaci se synem pana docenta se aktivity chopila Filozofická fakulta UHK a připravuje na říjen 2015 kolokvium s názvem „Politické strany Československa 1918–1948 a možnosti výzkumu“, neboť docent Lesák se sám otázkám politických stran věnoval. Text, který níže otiskujeme, může být vhodnou pozvánkou pro ty, kteří docenta Lesáka neměli možnost zažít, a připomínkou ostatním, bývalým kolegům a žákům. Jedná se o osobní vzpomínku pamětníka, kolegy a přítele pana docenta profesora Vladimíra Wolfa.

doc. PhDr. Vladimír Lesák, historik, akademický funkcionář, politik a člověk

Vladimír Wolf, někdejší děkan PdF UHK

V roce 2014 jsme si připomenuli osobnost doc. Vladimíra Lesáka, člověka, který nemalou část svého života spojil s Pedagogickou fakultou a posléze Vysokou školou pedagogickou v Hradci Králové. Vladimír Lesák se narodil 27. září 1934 v Ústí nad Orlicí. V letech 1944–1952 absolvoval klasické gymnázium v Hradci Králové, poté odešel studovat na FF UK v Praze. Po promoci roku 1957 odchází Lesák do Vlastivědného ústavu v Olomouci. V roce 1959 přechází do Státního ar-

chivu v Kuksu, od roku 1960 působí ve Státním archivu v Třeboni. Po dalších dvou letech přichází na katedru historie Pedagogické fakulty v Hradci Králové. Brzy se stal jejím vedoucím a usiloval nejen o její posílení personální, ale především o její větší vědecký potenciál. Postupně se kvalita učitelů i studentů zlepšovala.

Vladimír Lesák se velmi aktivně zapojil do obrodného procesu na jaře 1968, podílel se na zpracování různých

zásadních dokumentů, podporoval studentské aktivity. V roce 1970 byl při prověrkách vyloučen z KSČ, neboť nebyl ochoten přistoupit na degradující požadavky neostalinského vedení KV KSČ a schvalovat metody práce s učiteli i studenty tehdejšího děkana PdF dr. Karla Angelise. Na poslední chvíli v roce 1970 se Lesákovi podařilo složit doktorát na FF UP v Olomouci.

Jako nositel pravicového oportunistu byl Lesák v letech 1971–1972 přeložen do knihovny PdF (jeho pracovní hodnocení bylo velmi dobré), nakonec byl z fakulty i tak vyhozen. Ve svém oboru pochopitelně práci nenašel, pracoval tedy v letech 1973–1975 jako vulkanizér v n. p. Gumokov Hradec Králové, od roku 1976 pracoval jako bagrista při těžbě štěrkopísku v JZD Smržov. Po úrazu nastoupil do podniku Potravinářský ústav v Hradci Králové a vedl trafik. Po několika letech odešel pracovat jako tavič do ČKD Hradec Králové. Nepříznivé zdravotní a pracovní podmínky vedly v r. 1984 k jeho odchodu do invalidního důchodu. I přes stále nepříznivé poměry a ostrakizování dr. Vladimír Lesák stále pracoval na svých oblíbených tématech. Významně se zapojil do badání v oblasti textilního průmyslu (Trutnov, Ústí nad Orlicí).

V listopadu 1989 se Vladimír Lesák podílel na činnosti koncepční sekce Občanského fóra v Hradci Králové, brzy odtud ale odešel, aby spoluzakládal či spoluobnovoval organizaci

Československé sociální demokracie. Vstup do ČSSD byl pro Lesáka přirozeným vyústěním jeho odborné práce – od počátku svého profesního působení se zabýval osobnostmi sociální demokracie, dělnickým a sociálně demokratickým hnutím v období Rakouska-Uherska.

Zcela logický byl Lesákův návrat na Pedagogickou fakultu v Hradci Králové, kterou bylo třeba zbavit normalizačních kádřů a zbavit ji také malosti a zatuchlosti. Stal se vedoucím katedry historie (1990–1991) a zároveň proděkanem. Po zřízení Vysoké školy pedagogické se v roce 1992 stal prorektorem pro vědu a zahraniční styky a spolu s rektorem doc. Oldřichem Richterem vytvořili úspěšný tým vedoucích pracovníků. Velmi usiloval o zvýšení odborné prestiže fakulty o navazování nových kontaktů. Vedle této vysilující práce stále publikuje, přednáší atp. Za velmi důležitý pokládal Vl. Lesák kontakt se senátem a se studentskou obcí.

Po dvou operacích 29. listopadu 1994 ve věku 60 let umírá. Úmrtní oznámení rektora a vedení fakulty stručně a velmi výstižně ohodnotilo jeho život a práci slovy:

„Pan doc. PhDr. Vladimír Lesák se na vysokou školu mohl vrátit až po listopadu 1989. Za celý svůj život však nikdy nepřestal sledovat svůj obor a jeho návrat do vysokoškolských poslucháren znamenal výrazné

posílení učitelského i vědeckého potenciálu školy. Patřil k vzácným lidem, kteří ke každé práci přistupují s plným nasazením své osobnosti, s koncepční rozvahou, odpovědností i odhodláním hájit pravdu, s respektováním názorů jiných a pravou akademickou tolerancí. Tyto osobnostní konstanty určovaly jeho práci učitele, badatele, akademického funkcionáře a jeho postoje v mezilidských vztazích. Akademická obec VŠP v něm ztrácí vynikajícího učitele, odborníka a člověka, jehož jméno zůstane navždy spojeno s renesancí skutečně univerzitního vzdělávání v našem městě.“

Co lze říci závěrem? V r. 1994 odešla z tohoto světa osobnost, která svým významem překročila hranice města Hradce Králové i severovýchodočeského regionu. Docent Lesák byl člověkem pilným, odpovědným a spolehlivým. Člověk s koncepčním myšlením, s jasnými představami o trasách cest, kterými k naplnění představ a cílů bylo možno dojít. Před několika lety jsem napsal, že kdyby neskončil, byla by asi naše královéhradecká univerzita jiná. Za tímto názorem si stojím i dnes.

Jednotná univerzitní informatika

Prorektor Petr Grulich o komplexní reformě informačních systémů

Výpočetní a multimediální technika je zcela běžnou součástí každodenního života nás všech. Studenti i zaměstnanci proto bezpochyby zaznamenali, že rok 2014 přinesl na Univerzitě Hradec Králové v této oblasti zásadní změny. Zdaleka se ale nejednalo pouze o přechod na nový informační systém studijní agendy STAG a o nový webový portál. Změny budou pokračovat ještě několik měsíců, jsou mnohem obsáhlejší a tvoří synergetický celek. Velmi rád bych aka-

demické obci důvody, průběh a smysl těchto reforem vysvětlil.

Důvody reformy

Když se roku 1992 z Pedagogické fakulty v Hradci Králové vydělila Fakulta informatiky a managementu (tehdy Fakulta řízení a informačních technologií) a vznikla Vysoká škola pedagogická v Hradci Králové, převzala nově vzniklá fakulta péči o univerzitní informatickou infrastrukturu. Roku 1996 si FIM zřídila vlastní informační

systém studijní agendy ISIT. Na PdF se zrodil konkurenční informační systém FIS. Obě fakulty si držely své útvary pro informatiku. Když r. 2005 vznikla Filozofická fakulta (tehdy Fakulta humanitních studií) UHK, situace se začala komplikovat a fakulta si z praktických i politických důvodů taktéž zřídila vlastní útvar informatiky. Se vznikem Přírodovědecké fakulty (2010) a Ústavu sociální práce UHK (2011) začalo být jasné, že decentralizovaný stav, jehož pomyslné nůžky se stále více rozevíraly, je neúnosný: jedna fakulta (FIM) spravovala infrastrukturu a svůj studijní systém, druhá fakulta (PdF) spravovala další studijní systém. S nástupem FF a po její dohodě s PdF se etabloval e-learningový nástroj Moodle, zatímco FIM si ponechala WebCT/Blackboard. Část celouniverzitního software ale spravoval i rektorátní útvar IKM, který však jinak pečoval pouze o rektorátní pracoviště. Webová prezentace univerzity sice byla společná, ale mimo ni existovala celá řada vedlejších webů, které plnily úkoly pro jednotlivé součásti UHK, zatímco společný webový prostor zajišťoval vlastně jen nutné minimum služeb. Do toho začaly být na jednotlivých fakultách a ústavu řešeny evropské projekty, které s sebou přinesly mnohdy živelný, duplicitní a nekoordinovaný nákup nepřehledného množství techniky spojeného s nutností návazných služeb a režijních nákladů. V této situaci bylo velmi nesnadné a často

nemožné zajišťovat chod univerzitních systémů jako celku a dále je rozvíjet, jakkoliv optimalizovat náklady na jejich nákup a provoz, zpracovávat celouniverzitní data pro MŠMT a další státní orgány, či dokonce nějak řídit lidské zdroje v oblasti IT. Celá soustava se nekoordinovaně prodražovala.

Části reformy a její koncepce

Snahy scelit univerzitní informatiku se datují do doby, kdy vznikala FF UHK, možná i dříve, neměly však ve dvoufakultním prostředí valnou šanci na úspěch. Od té doby byly zpracovány mnohé analýzy, které mapovaly možné směry a možnosti integrace, prakticky žádná z nich však nebyla uskutečněna. Rektor univerzity prof. J. Hynek proto na počátku svého druhého funkčního období v létě 2012 rozhodl o definitivním provedení centralizace a její provedení uložil prorektorovi pro vnitřní záležitosti. Jelikož bylo z minulosti možné stavět na řadě předchozích analýz a studií a protože pokusy o systematické a parciální řešení z minulých let selhaly, byla zvolena cesta rychlé, radikální a komplexní reformy, v podstatě metoda velkého třesku. Cesta rychlých po sobě jdoucích změn, jejichž podoba je zpřesňována teprve v průběhu řešení projektu, s sebou nese řadu organizačních problémů a velkou míru rizika selhání či neúspěchu, a proto také nutnost zvýšeného úsilí ze strany vedení projektu. Nicméně uvedená cesta se jevila nejlépe vnit-

ropoliticky prosaditelnou a v omezených poměrech nejlépe ekonomicky říditelnou.

Oblasti, které nebyly opřeny o zpracovanou analytiku, byly urychleně analyzovány a byl zvolen tento rozsah a chronologická posloupnost:

1. Vytvořit celouniverzitní útvar na platformě původně rektorátního pracoviště vč. výběru jeho šéfa z většího množství uchazečů.
2. Dovést do konce již několik let probíhající debatu o společném systému studijní agendy. V návaznosti na tento krok provést první etapu personálních změn a zeštíhlení.
3. Převzít od jednotlivých součástí UHK jejich infrastrukturní vybavení (klíčový SW a HW) a převzít a zeštíhlit zbytek personálu.
4. Provést inventuru majetku a služeb s následnou optimalizací a generační obměnou tak, aby byly redukovány náklady na informatiku jako celek.

V průběhu reformy došlo k původně neplánovanému zařazení obměny webového portálu, a to z objektivních důvodů, k řešení v oblasti Moodle a taktéž ke zřízení celouniverzitního centra služeb v areálu Na Soutoku.

Reforma zasáhla všechny součásti univerzity a všechny studenty i zaměstnance. Byla několikrát předmětem jednání akademického senátu

univerzity a pravidelně pak předmětem jednání kolegia rektora. Pro některé součásti univerzity je reforma ekonomicky nevýhodná, ale pro univerzitu jako celek je její efekt již nyní nesporný. Odpadlo množství organizačních problémů, a tedy i skrytých nákladů na jejich odstraňování, snížil se počet zaměstnanců pečujících o informatiku a celkově se již nyní roční náklady na IT snížily o miliony Kč. Realizace bodu č. 4 přitom teprve nyní probíhá a jeho úkolem je úspory ještě prohloubit. Reforma, která pochopitelně vždy vyžaduje nějaké prvotní investice, přitom dosud ekonomiku univerzity zatížila minimálně, protože byla postavena na projektových prostředcích ležících mimo rozpočet.

Rád bych na tomto místě a touto cestou poděkoval všem součastem univerzity za velkorysost a respekt k zájmům univerzity jako celku. Všem studentům a zaměstnancům univerzity bych potom velmi rád poděkoval za toleranci k probíhajícím organizačním změnám, ať již jde o nasazování informačního systému STAG, o reformu webu, center služeb, do budoucna o různé odstávky serverů a sítě atp. a také za pochopení a trpělivost.

Colours

OF OSTRAVA

16-19/7/2015 / DOLNÍ VÍTKOVICE

BJÖRK
KASABIAN
RUDIMENTAL
ST. VINCENT
MIKA | CLEAN BANDIT
ZRNÍ & JANÁČKOVA FILHARMONIE OSTRAVA | **RODRIGO Y GABRIELA**
CARIBOU | SWANS

GENERÁLNÍ PARTNER

ČESKÁ SPOŘITELNA
 Jsme Vám blíž.

Od 1. května 2015 mají **klienti České spořitelny 20% slevu na dvě čtyřdenní vstupenky** zakoupené v e-shopu Colours of Ostrava prostřednictvím služby PLATBA 24.

www.colours.cz/vstupenky

Start up, lepší než snad up! Chce to odvahy, nadání, vědomosti – chce to Vás!

Nestačí vám jen chodit na semináře a přednášky? Chcete rozjet vlastní podnikání, akcelarovat svoje schopnosti tak, aby vám přinesly ovoce? A co takhle naučit se pomáhat a podnikat zároveň?

Česká spořitelna dlouhodobě podporuje a vymýšlí zajímavé možnosti pro studenty, kteří mají hlavu plnou nápadů a ideálů, nebo se chtějí realizovat i mimo školní lavice.

Pomáhat a podnikat zároveň učí už čtvrtý ročník soutěže Social Impact Award. Od 11. do 25. května můžete svým hlasem podpořit své kolegy, kteří se dostali do finále této studentské soutěže.

S neziskovou iniciativou TED×Prague mohou vaše nápady a myšlenky dostat spád a proměnit se v činy. Neváhejte se už 29. května zúčastnit TED×Women.

Podnikat? Proč ne? Je jedno, jestli vymyslíte nový způsob výsevu okurek polních nebo přijdete s vychytávkou na rozvoz květin. Váš podnikatelský záměr musí mít hlavně náboj a vy zápal. Zjistěte, jestli s ním nevyhrajete v soutěži Podnikavá hlava. Hlaste se do 24. května.

A jestli už firmu máte, ale cestičku si zatím vyšlapává pomalu, je pro vás xPort VŠE. Pomáhá začínajícím studentským firmám na cestě do opravdového byznysu.

Už jste si vybrali? Projděte labyrintem informací, třeba natrefíte i na interaktivní stáž o sociálních sítích, Šifru mistra F., kde se dozvíte i jak svou firmu podpořit na facebooku.

**Držíme palce všem
FUTURE MINDS!**

Více na www.csas.cz/onas

ZPRAVODAJ UHK – informační zpravodaj Univerzity Hradec Králové, vychází nepravidelně. Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 15365. Toto číslo vyšlo v květnu 2015. Elektronické vydání a archiv starších čísel na adrese: www.uhk.cz/uhk/zpravodaj. Uzávěrka příštího čísla je 1. října 2015. Příspěvky zasílejte elektronickou poštou na adresu zpravodaj@uhk.cz. Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení textů.

Redakční rada: dr. Ondřej Tikovský (šéfredaktor), Karel Čáslava, B.A., doc. Iva Jedličková, Mgr. Lenka Kašparová, doc. Jana Ondráková, Ing. Věra Palánová, dr. Václav Víška. Jazyková korektura: doc. Vladimír Koblížek.

Fotografie: archiv Zpravodaje UHK, Michal Lehar (s. 3–5), Lukáš Urban (s. 6, 11), Vladimír Mlynářčík (s. 8–10, 12, 14–17), Karel Čáslava (21, 23, 26, 27, 28–29, 36, 38, 43), Věra Palánová (25, 33), archiv Blanky Frydrychové-Klímové (s. 35), archiv Zdenky Sokolíčkové (s. 45), archiv ESN Buddy System HK (s. 48–49), archiv FF UHK (s. 50–55), Michal Urban (s. 18).

Do čísla přispěli: dr. Ondřej Tikovský (kancléř UHK), doc. Jana Ondráková (Katedra německého jazyka a literatury PdF UHK), Ing. Věra Palánová (děkanát FIM UHK), Mgr. Lenka Kašparová (děkanát FF UHK), Karel Čáslava, B.A. (rektorát UHK), Ing. Jaroslava Dittrichová (Katedra ekonomie FIM UHK), Bc. Vendula Pourová (děkanát FIM UHK), dr. Zdenka Sokolíčková (Katedra kulturních a náboženských studií PdF UHK), doc. Martin Trefný (Katedra archeologie FF UHK), Štěpánka Uhlířová (ESN Buddy System Hradec Králové), prof. Vladimír Wolf (Slezská univerzita v Opavě), Mgr. Klára Vyhnánková (Česká spořitelna).

Grafická koncepce: MgA. Jiří Toman a MgA. Michal Kukačka

Autor obálky: MgA. Jiří Toman

Sazba a tisk: ASTRON studio CZ, a.s., Praha

Náklad 700 ks.

